

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2007 - 2013

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI TURISMULUI
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Programul Operațional Regional 2007-2013

Axa prioritară 3 - Îmbunătățirea infrastructurii sociale

Domeniul major de intervenție 3.2 - Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea
infrastructurii serviciilor sociale

GHIDUL SOLICITANTULUI

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Acest ghid reprezintă un îndrumar pentru completarea corectă a unei Cereri de finanțare nerambursabilă, în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, axa prioritară 3 “Infrastructura serviciilor sociale”, domeniul major de intervenție 3.2 “Reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale” .

Ghidul se adresează cu precădere potențialilor solicitanți de finanțare, respectiv:

A. Autorități ale administrației publice locale prin furnizorii de servicii de asistență socială din subordine

B. Unitatea administrativ-teritorială (autoritatea administrației publice) locale desemnată lider al unui parteneriat încheiat cu un furnizor de servicii sociale de drept public sau privat, acreditat în condițiile legii

b. 1. Unitatea administrativ-teritorială (autoritatea administrației publice locale) desemnată lider al unui parteneriat încheiat cu un furnizor de servicii sociale de drept public

b. 2. Unitatea administrativ-teritorială (autoritatea administrației publice locale) desemnată lider al unui parteneriat încheiat cu un furnizor de servicii sociale de drept privat

C. Furnizori de servicii sociale, acreditați în condițiile legii:

c.1. Furnizorii publici de servicii sociale:

- serviciul public de asistență socială la nivel județean și local;
- alte servicii publice specializate la nivel județean sau local;
- instituțiile publice care au constituite compartimente de asistență socială

c.2. Furnizorii privați de servicii sociale:

- asociațiile și fundațiile, cultele religioase.

Acest document nu are valoare de act normativ și nu exonerează solicitanții de respectarea legislației în vigoare la nivel național și european.

Pentru orice clarificări vă rugăm să vă adresați la:

- Organismele Intermediare din cadrul Agențiilor pentru Dezvoltare Regională (vezi Anexa 10)
- Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional (info@mdlpl.ro)

Întrebările și răspunsurile care pot fi relevante și pentru alți potențiali solicitanți, vor fi publicate pe www.inforegio.ro.

Conținutul ghidului poate fi amendat, ca urmare a modificărilor legislative survenite ulterior tipării acestuia. Pentru a consulta varianta actualizată a documentului, vă rugăm să accesați www.inforegio.ro.

Cuprins

Secțiunea I. Informații generale	2
I.1. Programul Operațional Regional 2007- 2013.....	2
I.2. Axa prioritară 3 - „Îmbunătățirea infrastructurii sociale”	3
I.3. Domeniul major de intervenție 3.2 - „Reabilitarea / modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale”	4
I.4. Alocare financiară (orientativă)	5
I.5. Glosar de termeni	6
I.6. Ajutor de stat	15
Secțiunea II. Reguli pentru cererea deschisă de proiecte	16
II.1. Criterii de eligibilitate	16
II.1.1. Eligibilitatea solicitantului	17
II.1.2. Eligibilitatea proiectelor	22
II.2. Criterii de selecție	25
II.3. Completarea și depunerea cererii de finanțare.....	26
II.3.1. Completarea cererii de finanțare	26
II.3.2. Lista de verificare a Cererii de finanțare.....	35
II.3.3. Întocmirea bugetului	37
II.3.4. Depunerea cererii de finanțare.....	42
II.4. Procesul de evaluare și selecție a Cererii de finanțare.....	43
II.4.1 Verificarea conformității administrative și a eligibilității cererii de finanțare	43
II.4.2 Evaluarea tehnică și financiară a proiectului (selecția proiectului)	43
II.4.3 Contestații.....	44
Secțiunea III. Condiții precontractuale	45
III.1. Depunerea documentației pentru obținerea avizului Inspectoratului de Stat în Construcții, privind documentațiile tehnico-economice pentru obiectivele de investiții finanțate din fonduri publice și pentru obținerea acordului ISC pentru intervenții în timp asupra construcțiilor existente.	45
III.2. Depunerea și analiza Proiectului tehnic	48
III.3. Verificarea documentelor de eligibilitate la vizita la fața locului înaintea semnării Contractului de finanțare	49
Secțiunea IV. Drepturile și obligațiile beneficiarului	51
Secțiunea V. Anexe la Ghidul Solicitantului.....	59

Secțiunea I. Informații generale

I.1. Programul Operațional Regional 2007- 2013

Programul Operațional Regional (POR) implementează elemente ale Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a Planului Național de Dezvoltare (PND), contribuind, alături de celelalte Programe Operaționale (PO), la realizarea obiectivului Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a PND și al Cadrului Național Strategic de Referință, respectiv diminuarea disparităților de dezvoltare economică și socială dintre România și media dezvoltării statelor membre ale UE.

Programul Operațional Regional se adresează celor 8 Regiuni de Dezvoltare ale României, stabilite cu respectarea Regulamentului CE Nr. 1059/2003¹, referitoare la stabilirea unui sistem comun de clasificare statistică a unităților teritoriale:

- Regiunea de dezvoltare Nord - Est
- Regiunea de dezvoltare Sud - Est
- Regiunea de dezvoltare Sud - Muntenia
- Regiunea de dezvoltare Sud - Vest Oltenia
- Regiunea de dezvoltare Vest
- Regiunea de dezvoltare Nord - Vest
- Regiunea de dezvoltare Centru
- Regiunea de dezvoltare București - Ilfov

POR a fost elaborat în concordanță cu principiul european al subsidiarității, având la bază strategiile de dezvoltare a regiunilor, elaborate la nivel regional în largi grupuri de lucru parteneriale.

Obiectivul strategic al POR constă în sprijinirea unei dezvoltări economice, sociale, durabile și echilibrate teritorial, a tuturor regiunilor României, potrivit nevoilor și resurselor specifice, cu accent pe sprijinirea dezvoltării durabile a polilor urbani de creștere, îmbunătățirea mediului de afaceri și a infrastructurii de bază, pentru a face din regiunile României, în special cele mai slab dezvoltate, locuri atractive pentru investiții.

Obiectivul strategic al programului regional se va realiza printr-o alocare a fondurilor diferențiată pe regiuni, în funcție de gradul de dezvoltare a acestora și printr-o strânsă coordonare cu acțiunile realizate în cadrul celorlalte Programe Operaționale.

În concordanță cu Strategia Regională a Planului Național de Dezvoltare, POR va da prioritate regiunilor rămase în urmă și zonelor mai puțin dezvoltate din cadrul regiunilor mai prospere. În același timp, o atenție deosebită se va acorda sprijinirii dezvoltării durabile a orașelor - poli de creștere, care pot contribui la o dezvoltare policentrică a teritoriului României.

Pentru atingerea obiectivului general al dezvoltării regionale, strategia vizează atingerea următoarelor obiective specifice:

- Creșterea rolului economic și social al centrelor urbane, printr-o abordare policentrică, pentru a stimula o dezvoltare mai echilibrată a Regiunilor;
- Îmbunătățirea accesibilității în regiuni și în special a accesibilității centrelor urbane și a legăturilor lor cu ariile înconjurătoare;
- Creșterea calității infrastructurii sociale a regiunilor;
- Creșterea competitivității regiunilor ca locații pentru afaceri;
- Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea Regiunilor.

Implementarea acestui program va conduce, în ultimă instanță, la diminuarea disparităților interregionale precum și a disparităților în interiorul regiunilor, între mediul urban și rural, între

¹ Publicat în Jurnalul Oficial al UE nr. L 154/2003.

centrele urbane și arealele adiacente, iar în cadrul orașelor, între zonele atractive pentru investitori și cele neatractive, printr-o mai bună utilizare a sinergiilor regionale.

Dezvoltarea echilibrată a tuturor regiunilor țării se va realiza printr-o abordare integrată, bazată pe o combinare a investițiilor publice în infrastructura locală, politici active de stimulare a activităților de afaceri și sprijinirea valorificării resurselor locale, pe următoarele axe prioritare tematice:

- Axa prioritară 1 - Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - potențiali poli de creștere
- Axa prioritară 2 - Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale
- **Axa prioritară 3 - Îmbunătățirea infrastructurii sociale**
- Axa prioritară 4 - Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local
- Axa prioritară 5 - Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului
- Axa prioritară 6 - Asistență tehnică

Aceste axe prioritare sunt în concordanță cu politicile comunitare privind creșterea economică și crearea de noi locuri de muncă promovate de Uniunea Europeană prin Noile Orientări ale Politicii de Coeziune 2007-2013.

Programul Operațional Regional va fi finanțat în perioada 2007 - 2013 din bugetul de stat și bugetele locale, fiind cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) - unul din Fondurile Structurale ale Uniunii Europene.

Cofinanțarea din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) nu poate depăși 85% din alocarea financiară totală a Programului.

Textul integral al Programului Operațional Regional 2007-2013 este disponibil la <http://www.inforegio.ro>

I.2. Axa prioritară 3 - „Îmbunătățirea infrastructurii sociale”

Axa prioritară „Îmbunătățirea infrastructurii sociale” vizează crearea premiselor necesare pentru asigurarea populației cu servicii esențiale, contribuind astfel la atingerea obiectivului european al coeziunii economice și sociale, prin îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate, educație, sociale și pentru siguranță publică în situații de urgență.

Investițiile care pot fi realizate prin Programul Operațional Regional pentru această axă prioritară au ca scop îmbunătățirea calității și ridicarea acestor servicii la standarde europene, cu implicații pozitive asupra gradului de sănătate și al participării populației la piața muncii, precum și în ceea ce privește gradul general de atractivitate al regiunilor. **Domeniile majore de intervenție** în cadrul acestei axe prioritare sunt:

- Reabilitarea/ modernizarea/ echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate
- **Reabilitarea/ modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale**
- Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență
- Reabilitarea/ modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă.

Prezentul Ghid se adresează potențialilor solicitanți de finanțare în cadrul Domeniului major de intervenție 3.2 „Reabilitarea/ modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale”.

I.3. Domeniul major de intervenție 3.2 - „Reabilitarea / modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale”

Obiectivul specific al acestui domeniu major de intervenție îl constituie **îmbunătățirea calității infrastructurii pentru serviciile sociale**, prin sprijin acordat în mod echilibrat pe întreg teritoriul țării, pentru asigurarea unui **acces egal al cetățenilor la astfel de servicii**.

Strategia națională de dezvoltare a serviciilor sociale, are în vedere stabilirea liniilor directe și a unui cadru instituțional coerent în scopul de a crea un sistem unitar și comprehensiv de servicii sociale, capabil să asigure incluziunea socială a tuturor categoriilor vulnerabile, precum și să contribuie la creșterea calității vieții persoanei.

Implementarea strategiei are în vedere atingerea următoarelor rezultate:

- Crearea infrastructurii necesare susținerii unui sistem real de servicii sociale - până în anul 2009.
- Asigurarea unei rețele naționale de servicii sociale, echitabil distribuită, performantă, accesibilă tuturor potențialilor beneficiari, până în anul 2013.

Accesul la serviciile sociale are la bază următoarele valori:

- informarea beneficiarilor cu privire la drepturile, legile și modul de a beneficia de acestea;
- acces garantat tuturor beneficiarilor eligibili la servicii sociale; organismele furnizoare de servicii sociale trebuie să acționeze în beneficiul persoanelor de drept;
- un parteneriat real între organismele furnizoare de servicii sociale pe de-o parte și ceilalți actori ai societății civile este esențial pentru a îmbunătăți accesul la servicii;
- necesitatea realizării de evaluări sistematice privind impactului social atunci când se introduc amendamente legislative sau noi beneficii.

Principalele linii directe de dezvoltare a serviciilor sociale sunt:

1. Îmbunătățirea comunicării și informării asupra drepturilor și beneficiilor serviciilor sociale
  - Facilitarea exercitării drepturilor sociale pentru toți cetățenii;
  - Asigurarea veridicității și calității informațiilor;
  - Monitorizarea furnizării serviciilor sociale pentru urmărirea respectării drepturilor beneficiarilor;
  - Asigurarea controlului financiar și controlului privind calitatea serviciilor sociale oferite de autoritățile publice și/sau de organizațiile din sectorul privat.
2. Îmbunătățirea managementului și organizarea sistemului de furnizare a serviciilor sociale
  - Organizarea internă a furnizorilor de servicii sociale, publici și privați, trebuie adaptată la nevoile beneficiarilor;
  - Funcționarea sistemului de servicii sociale trebuie adaptată permanent la nevoile în evoluție ale diferitelor categorii vulnerabile de populație;
  - Responsabilizarea tuturor actorilor implicați în acordarea de servicii sociale în funcționarea eficientă a întregului sistem.
3. Facilitarea participării tuturor actorilor sociali la dezvoltarea sistemului de servicii sociale
  - Recunoașterea rolului organizațiilor neguvernamentale în furnizarea serviciilor sociale;
  - Încurajarea parteneriatelor între autoritățile publice, organizații neguvernamentale și alți actori ai societății civile;
  - Încurajarea participării persoanelor aflate în situație de vulnerabilitate la elaborarea politicilor sociale și la acordarea efectivă a serviciilor sociale.

Orice serviciu social trebuie să răspundă unei nevoi individuale sau de grup și să acopere, printr-un suport specializat, soluționarea acesteia. Orice serviciu social trebuie să pornească de la o analiză concretă a nevoii de asistență socială.

Prin Programul Operațional Regional se are în vedere cofinanțarea unor proiecte vizând:

- **centrele sociale cu destinație multifuncțională** care pot acoperi o gamă variată de servicii, cu scopul de a ajuta persoanele în dificultate, începând cu acceptarea lor în centru, până la rezolvarea unor probleme specifice cu care acestea se confruntă, temporar, inclusiv prin

organizarea unor ateliere de lucru pentru dezvoltarea deprinderilor de viață independente și a competențelor profesionale.

- investiții în **centrele rezidențiale** care asigură servicii de cazare de lungă durată, asigurându-se astfel un cadru adecvat de găzduire și îngrijire a persoanelor aflate în dificultate.

Pentru Axa prioritară 3, domeniul major de intervenție 3.2 sunt prevăzuți următorii indicatori de monitorizare și evaluare

a) Indicatori de program

Indicator	Unitate de măsură	Ținta
		2015
Rezultate imediate (directe)		
Centre sociale reabilitate/ modernizate/ extinse/ echipate (total și pe categorii)	Nr.	270
Rezultate induse (indirecte)		
Acces crescut la serviciile sociale oferite în centrele sociale reabilitate/modernizate/ extinse/ echipate	%	10

b) Alți indicatori

Indicatori suplimentari

Indicator	Unitate de măsură	Realizare imediată / Rezultat
Centre sociale reabilitate/ modernizate/ extinse/ echipate, <i>din care:</i>	nr	Realizare imediată
Centre sociale reabilitate/ modernizate/ extinse/ echipate, <i>multifuncționale</i>	nr	Realizare imediată
Centre sociale reabilitate/ modernizate/ extinse/ echipate, <i>rezidențiale</i>	nr	Realizare imediată
Creșterea numărului de persoane care beneficiază de infrastructura reabilitată/ modernizată/ extinsă/ echipată - infrastructura pentru servicii sociale, <i>din care:</i>	%	Rezultat
Creșterea numărului de persoane care beneficiază de infrastructura reabilitată/ modernizată/ extinsă/ echipată - infrastructura pentru servicii, <i>femei</i>	%	Rezultat
Creșterea numărului de persoane care beneficiază de infrastructura reabilitată/ modernizată/ extinsă/ echipată, - infrastructura pentru servicii, <i>bărbați</i>	%	Rezultat
Persoane de etnie <i>romă</i> care beneficiază de infrastructura reabilitată/ modernizată/ extinsă/ echipată - infrastructura socială	nr	Rezultat

Indicatori de mediu (urmăriți la nivel de program, în conformitate cu Evaluarea Strategică de Mediu a POR)

- Creșterea eficienței energetice a imobilelor centrelor sociale reabilitate și modernizate (%)

I.4. Alocare financiară (orientativă)

Alocarea financiară pentru Programul Operațional Regional 2007 - 2013 este de **4.568.341147** Euro, din care **3.726.021762** Euro din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), restul reprezentând fonduri publice naționale și fonduri private.

Alocarea financiară orientativă pentru Axa prioritară 3 „Îmbunătățirea infrastructurii sociale”, este de **657,53 milioane** Euro, din care **558,90 milioane** Euro din FEDR și restul co-finanțare națională.

Alocarea financiară orientativă pentru domeniul major de intervenție 3.2 “Reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale” este de **99.506.701** Euro, din care **84.580.694** Euro contribuție FEDR și **14.926.007** Euro contribuție națională (din surse publice).

Repartizarea acestei alocări financiare orientative pe regiuni de dezvoltare se prezintă astfel (milioane euro):

Regiunea	Nord Est	Sud Est	Sud	Sud Vest	Vest	Nord Vest	Centru	BI
Alocarea financiară	FEDR+BS+BL	FEDR+BS+BL	FEDR+BS+BL	FEDR+BS+BL	FEDR+BS+BL	FEDR+BS+BL	FEDR+BS+BL	FEDR+BS+BL
din care:	16,24	13,19	14,16	13,94	10,29	12,03	10,85	8,82
Fonduri alocate prin FEDR și Bugetul de Stat	15,92	12,92	13,88	13,66	10,08	11,79	10,63	8,64

I.5. Glosar de termeni

Accreditarea furnizorilor de servicii sociale	Procesul prin care furnizorul de servicii sociale își demonstrează propria capacitate funcțională, organizațională și administrativă în acordarea serviciilor sociale, cu condiția respectării standardelor de calitate în vigoare, iar statul recunoaște competența acestuia de a acorda servicii sociale (art. 5, lit. i din Legea nr. 47/08.03.2006 ² privind sistemul național de asistență socială)
Agenție pentru Dezvoltare Regională	Organism neguvernamental, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, care funcționează în domeniul dezvoltării regionale și care se organizează și funcționează în condițiile Legii nr. 315 din 2004 privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare.
Agencia Națională pentru Protecția Familiei	Instituție publică cu personalitate juridică, ce funcționează în subordinea Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei din februarie 2004, în baza Legii nr. 217/2003 ³ pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, modificată și completată prin O.G. nr. 95/2003 ⁴ , și a H.G. nr. 1624/2003 ⁵ .
Agencia Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați	Organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, care promovează principiul egalității de șanse între femei și bărbați și luptă împotriva tuturor formelor de discriminare a femeilor (art.24, Legea 202/2002 ⁶ privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, republicată, cu modificările și completările ulterioare).
Asistența socială	Componentă a sistemului național de protecție socială, cuprinde serviciile sociale și prestațiile sociale acordate în vederea dezvoltării capacităților individuale sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială. Art.2, alin 2 din Legea nr. 47 din 8 martie 2006, privind sistemul național de asistență socială
Așezământul	Reprezintă amplasamentul social organizat pentru desfășurarea serviciilor sociale și a altor activități de interes obștesc; art. 5, lit.f) din Legea nr. 47 din 8 martie 2006, privind sistemul național de asistență socială
Autoritatea de management pentru Programul Operațional Regional	Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului are responsabilitatea managementului, gestionării și implementării asistenței financiare din instrumente structurale ale Uniunii Europene pentru Programul Operațional Regional în cadrul perioadei de programare 2007 - 2013, în conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 497 din 2004 ⁷ privind stabilirea cadrului

² Publicată în Monitorul Oficial Nr. 239 din 16 martie 2006

³ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 367 din 29 mai 2003

⁴ Publicată în Monitorul Oficial. Nr. 13 din 08.ianuarie.2004

⁵ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 57 din 23 ianuarie 2004

⁶ Republicată în Monitorul Oficial Nr. 301 din 08 mai 2002

⁷ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 346 din 20 aprilie 2004

	instituțional pentru coordonarea, implementarea și gestionarea instrumentelor structurale, cu modificările și completările ulterioare și ale Hotărârii de Guvern nr. 361 din 2007 ⁸ privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor.
Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului	Organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei (Legea nr.275/2004 ⁹ pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 12/2001 privind înființarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție, HG nr. 1432/2004 ¹⁰ privind atribuțiile, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului)
Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap (ANPH)	Organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse. Autoritatea coordonează la nivel central activitățile de protecție și promovare a drepturilor persoanelor cu handicap, elaborează politicile, strategiile și standardele în domeniul promovării drepturilor persoanelor cu handicap, asigură urmărirea aplicării reglementărilor din domeniul propriu și controlul activităților de protecție specială a persoanelor cu handicap - ORDONANȚĂ Nr. 14 din 30 ianuarie 2003 ¹¹ privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, cu modificările și completările ulterioare.
Autoritate de audit	Autoritate publică, la nivel național, responsabilă cu verificarea operațiunilor de management și a sistemului de control pentru fiecare program operațional, independentă funcțional de Autoritatea de Management și de Autoritatea de Certificare. În România, pentru toate programele operaționale, Autoritatea de Audit funcționează pe lângă Curtea de Conturi.
Autoritate de certificare și plată	Structură organizatorică în cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor, responsabilă pentru certificarea sumelor cuprinse în declarațiile de cheltuieli transmise la Comisia Europeană și pentru primirea fondurilor transferate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și asigurarea transferului acestora către beneficiari, precum și a sumelor de prefinanțare și cofinanțare aferente acestora din fonduri alocate de la bugetul de stat (Ordonanța nr. 29 din 2007 ¹² privind modul de alocare a instrumentelor structurale, a prefinanțării și a cofinanțării alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul național de dezvoltare, în bugetul instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, art. 1 alin. (2) lit. c), cu modificările și completările ulterioare)
Autoritate a administrației publice locale	Consiliile locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, ca autorități deliberative, primarii ca autorități executive, consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București, ca autorități ale administrației publice locale, pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orașenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean (Legea administrației publice locale nr. 215/2001 ¹³ , republicată).
Autoritățile de sănătate publică județene și a municipiului București	Servicii publice deconcentrate, cu personalitate juridică, subordonate Ministerului Sănătății Publice, care pun în aplicare politica și programele naționale de sănătate publică pe plan local, identifică problemele locale

⁸ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 285 din 27 aprilie 2007

⁹ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 557 din 23 iunie 2004

¹⁰ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 868 din 23 septembrie 2004

¹¹ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 63 din 1 februarie 2003

¹² Publicată în Monitorul Oficial Nr. 86 din 2 februarie 2007, modificată și completată prin O.G. Nr. 19/16.07.2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 559/24.07.2008.

¹³ Republicată în Monitorul Oficial Nr. 204 din 23 aprilie 2001

	prioritare de sănătate publică, elaborează și implementează acțiuni locale de sănătate publică. (Legea 95/2006 ¹⁴ , art. 17, cu modificările și completările ulterioare)
Avans	Sume transferate de către beneficiar unui contractor, în baza documentelor justificative, conform legii, în cadrul unui proiect finanțat din instrumente structurale (Ordonanța nr. 29 din 2007, art. 1 alin (2) lit. j).
Aviz Natura 2000	Act administrativ emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului, care conține concluziile evaluării adecvate și prin care se stabilesc condițiile de realizare a planului sau proiectului din punctul de vedere al impactului asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, incluse sau care urmează să fie incluse în rețeaua ecologică Natura 2000 (Ordonanța de Urgență nr. 195 din 2005 ¹⁵ , cu modificările și completările ulterioare).
Axă prioritară	Una dintre prioritățile strategice dintr-un program operațional; cuprinde un grup de operațiuni legate între ele și având obiective specifice măsurabile. (Regulamentul Consiliului nr. 1083 din 2006 ¹⁶)
Beneficiari	Organismul, autoritatea, instituția, unitatea administrativ-teritorială, organismele prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local sau județean, organizații neguvernamentale și culte acreditate ca furnizori de servicii sociale, responsabile pentru inițierea și implementarea proiectelor aprobate spre finanțare în cadrul unui program operațional (Ordonanța nr. 29 din 2007, art. 1 alin (2) lit. g).
Beneficiarii de servicii sociale	<ul style="list-style-type: none"> a) persoane sau familii aflate în dificultate sau risc b) grupuri sociale în situații de dificultate sau risc, generatoare de marginalizare sau excluziune socială c) comunitatea care are nevoie de sensibilizare, prevenire și combatere a situațiilor de dificultate sau risc (art. 23 din Ordonanța nr. 68 /28 august 2003¹⁷ privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare) <p>Beneficiarii de servicii sociale pot fi copii, persoane vârstnice, persoane cu handicap, persoane dependente de consumul de droguri, alcool sau alte substanțe toxice, persoane care au părăsit penitenciarele, familii monoparentale, persoane afectate de violența în familie, victime ale traficului de ființe umane, persoane infectate sau bolnave HIV/SIDA, fără venituri sau cu venituri mici, imigranți, persoane fără adăpost, bolnavi cronici, persoane care suferă de boli incurabile, precum și alte persoane aflate în situații de nevoie socială (art. 25 din Ordonanța nr. 68 /28 august 2003¹⁸ privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare).</p>
Cadru Strategic Național de Referință	Documentul elaborat de Statul Membru, care asigură că asistența primită prin Fondurile Structurale și de Coeziune este în concordanță cu Orientările Strategice Comunitare privind coeziunea și care identifică legătura între prioritățile comunitare, pe de o parte, și între cele ale programului național de reformă, pe de altă parte (Regulamentul Consiliului nr. 1083 din 2006, Cap II, Art 27)
Centre rezidențiale	Centrele rezidențiale reprezintă așezăminte în care serviciile sociale sunt acordate de personal calificat și care dispun de infrastructura adecvată furnizării acestora; în centrele rezidențiale persoana este găzduită mai mult

¹⁴ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 372 din 28 aprilie 2006

¹⁵ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 1.196 din 30 decembrie 2005

¹⁶ Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L210 din 31 iulie 2006

¹⁷ Publicată în: Monitorul Oficial Nr. 619 din 30 august 2003

¹⁸ Publicată în: Monitorul Oficial Nr. 619 din 30 august 2003

	de 24 de ore. (art. 12 alin 2 din Legea nr. 47 din 8 martie 2006, privind sistemul național de asistență socială)
Centrele sociale cu destinație multifuncțională	Centre care pot acoperi o gamă variată de servicii, care includ și servicii sociale primare, cu scopul de a ajuta persoanele în dificultate, începând cu acceptarea lor în centru, până la rezolvarea unor probleme specifice cu care acestea se confruntă, temporar, inclusiv prin organizarea unor ateliere de lucru pentru dezvoltarea deprinderilor de viață independente și a competențelor profesionale.
Cerere de finanțare	Formularul completat de către solicitant, în vederea obținerii finanțării prin Programul Operațional Regional
Cerere deschisă de proiecte	Invitație publică adresată de către Autoritatea de management / Organismul intermediar unei categorii clar identificate de solicitanți, în vederea depunerii cererilor de finanțare pentru proiecte, în cadrul unui domeniu de intervenție al axelor prioritare din Programul Operațional Regional 2007-2013.
Cheltuieli conexe	Cheltuieli care intervin în derularea proiectelor finanțate din instrumentele structurale în cadrul programelor operaționale, cheltuieli fără de care proiectul nu poate fi implementat și care nu pot fi finanțate din instrumente structurale și care nu au fost identificate inițial la depunerea cererii de finanțare.
Cheltuieli eligibile	Cheltuielile realizate de către un beneficiar, aferente proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale, care pot fi finanțate atât din instrumente structurale, cât și din bugetul de stat și/sau contribuția proprie a beneficiarului, conform reglementărilor legale comunitare și naționale în vigoare (Ordonanța nr. 29 din 2007, art. 1 alin. (2) lit. m).
Cheltuieli neeligibile	Cheltuieli inerente realizării proiectelor finanțate din instrumentele structurale în cadrul programelor operaționale, care nu pot fi finanțate din instrumentele structurale, conform reglementărilor comunitare și naționale.
Comitet de Monitorizare POR	Structură națională de tip partenerial, fără personalitate juridică, cu rol decizional și strategic în procesul de implementare a Programului Operațional Regional 2007-2013. CM POR are rolul de a asigura eficacitatea și calitatea implementării programului (Hotărârea de Guvern nr. 765/2007 ¹⁹ privind aprobarea constituirii Comitetului de monitorizare a Programului Operațional Regional 2007-2013 și a Regulamentului-cadru de organizare și funcționare al acestuia).
Conflict de interese	Conform Ghidului Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), conflictul de interese implică un conflict între datoria față de organizația în care își desfășoară activitatea și interesele personale ale unui angajat, în care angajatul are interese în calitatea sa de persoană privată, care ar putea influența în mod necorespunzător îndeplinirea obligațiilor și responsabilităților de serviciu (Ghidul OECD pentru rezolvarea conflictului de interese în administrația publică, iunie 2003).
Construcții / lucrări de construcții	Lucrările de construcții sunt operațiunile specifice prin care se realizează (edifică) construcții de orice fel sau se desființează construcții și/sau amenajări asimilabile construcțiilor (Ordinul nr. 1430 din 2005 ²⁰ pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50 din 1991 ²¹ privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare).
Contract	Actul juridic cu titlu oneros, încheiat între beneficiar și contractor, în vederea execuției unei lucrări, furnizării unor produse sau prestării unor servicii.

¹⁹ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 547 din 10 august 2007

²⁰ Publicat în Monitorul Oficial Nr. 825 bis din 13 septembrie 2005

²¹ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 933 din 13 octombrie 2004

Contract de finanțare	Actul juridic cu titlu oneros, încheiat între Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, în calitate de Autoritate de Management prin Agenția de Dezvoltare Regională în calitate de Organism Intermediar, și Beneficiar, prin care se aprobă spre finanțare un proiect, în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013.
Contract de concesiune	Contractul de concesiune de bunuri proprietate publică, denumit în continuare contract de concesiune, este acel contract încheiat în formă scrisă prin care o autoritate publică, denumită concedent, transmite, pe o perioadă determinată, unei persoane, denumite concesionar, care acționează pe riscul și răspunderea sa, dreptul și obligația de exploatare a unui bun proprietate publică în schimbul unei redevențe (OUG nr. 54/2006, art.1, alin.2).
Contractor	Persoana fizică sau juridică, de drept public sau privat, cu care beneficiarul a încheiat contractul de execuție a unei lucrări, de furnizare a unor produse sau de prestare a unor servicii
Consiliul județean	Autoritate a administrației publice locale, constituită la nivel județean pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orașenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean. (Art. 101, alin. (1) din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale)
Documentație de avizare pentru lucrări de intervenții	Documentație tehnico-economică similară studiului de fezabilitate, elaborată pe baza concluziilor raportului de expertiză tehnică și, după caz, a raportului de audit energetic, pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici aferenți lucrărilor de intervenții la construcții existente (Art. 3, HG nr. 28/2008 ²² pentru aprobarea conținutului cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții)
Durata de implementare a proiectului	Perioada cuprinsă între data semnării contractului de finanțare și data finalizării ultimei activități prevăzute în cadrul proiectului, dată care nu poate depăși 31.07.2015.
Finanțare publică	Finanțare din fonduri publice Conform Legii nr. 500 din 2002 ²³ privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, fondurile publice reprezintă sumele alocate de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, bugetul trezoreriei statului, bugetele instituțiilor publice autonome, bugetele instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale, după caz, bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii, bugetul fondurilor provenite din credite externe contractate sau garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice; bugetul fondurilor externe nerambursabile. Conform Legii 273 din 2006 ²⁴ privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, fonduri publice locale reprezintă sumele alocate de la bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, județelor și municipiului București, bugetele instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetele locale, după caz, bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii, bugetul împrumuturilor externe și interne, pentru care rambursarea, plata dobânzilor, comisioanelor, spezelor și a altor costuri se asigură din bugetele locale (și care provin din: împrumuturi externe contractate de stat și

²² Publicată în Monitorul Oficial Nr. 48 din 22 ianuarie 2008

²³ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 597 din 13 august 2002

²⁴ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 618 din 18 iulie 2006

	subîmprumutate autorităților administrației publice locale și/sau agenților economici și serviciilor publice din subordinea acestora), împrumuturi contractate de autoritățile administrației publice locale și garantate de stat, împrumuturi externe și/sau interne contractate sau garantate de autoritățile administrației publice locale, bugetul fondurilor externe nerambursabile.
Furnizori de servicii sociale	Persoane fizice sau juridice, de drept public ori privat, care acordă servicii sociale în condițiile prevăzute de lege; (art. 5, lit.e) din Legea nr. 47/ 8 martie 2006, privind sistemul național de asistență socială) Organizarea și acordarea de servicii sociale se poate realiza numai în condițiile în care furnizorii de servicii sociale sunt acreditați.
Furnizorii publici de servicii sociale eligibili în cadrul POR	<ul style="list-style-type: none"> - serviciul public de asistență socială la nivel județean și local, - alte servicii publice specializate la nivel județean sau local, - instituții publice care dezvoltă compartimente de asistență socială specializate, constituite și care funcționează în conformitate cu Ordonanța Guvernului nr. 68/2003²⁵ privind serviciile sociale și Hotărârea de Guvern nr. 1024 din 25 iunie 2004²⁶ pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 68/2003²⁷ privind serviciile sociale, precum și a Metodologiei de acreditare a furnizorilor de servicii sociale, cu modificările și completările ulterioare. - unități de asistență medico-socială, înființate în conformitate cu prevederile HG nr. 412/2003 pentru aprobarea Normelor privind organizarea, funcționarea și finanțarea unităților de asistență medico-sociale și acreditate ca furnizori de servicii sociale în conformitate cu prevederile art. 25 din Anexa nr. 2 Metodologia de acreditare a furnizorilor de servicii sociale la HG nr. 1024/ 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 68/2003 privind serviciile sociale, precum și a Metodologiei de acreditare a furnizorilor de servicii sociale.
Furnizorii privați de servicii sociale eligibili în cadrul POR	Asociații și fundații, filiale ale fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare, culte religioase care funcționează în conformitate cu Ordonanța Guvernului nr. 68/2003 ²⁸ privind serviciile sociale și Hotărârea de Guvern nr. 1024 din 25 iunie 2004 ²⁹ pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 68/2003 ³⁰ privind serviciile sociale, precum și a Metodologiei de acreditare a furnizorilor de servicii sociale, cu modificările și completările ulterioare.
Imobil	Una sau mai multe parcele alăturate, cu sau fără construcții, aparținând aceluiași proprietar; prin parcelă se înțelege suprafața de teren cu aceeași categorie de folosință. (art. 1, alin. 3 și 4 din Legea nr. 7/ 13 martie 1996 ³¹ *** Republicată - Legea cadastrului și a publicității imobiliare)
Infrastructură	Clădirile, construcțiile, drumurile de acces, străzile interioare, rețeaua de utilități publice, rețeaua de comunicații, exclusiv terenul pe care acestea se află.
Insolvență	Incapacitatea unei unități administrativ-teritoriale de a-și achita obligațiile de plată lichide și exigibile, cu excepția celor care se află în litigiu contractual (Art. 2, alin. 38 din Legea nr. 273/2006 a finanțelor publice locale) O unitate administrativ teritorială este considerată în stare de insolvență dacă se află în una dintre următoarele situații: a) neachitarea obligațiilor de

²⁵ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 619 din 30 august 2003

²⁶ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 682 din 29 iulie 2004

²⁷ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 619 din 30 august 2003

²⁸ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 619 din 30 august 2003

²⁹ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 682 din 29 iulie 2004

³⁰ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 619 din 30 august 2003

³¹ Republicată în Monitorul Oficial Nr. 201 din 3 martie 2006

	<p>plată, lichide și exigibile, mai vechi de 120 de zile și care depășesc 50% din bugetul anual, fără a se lua în calcul cele aflate în litigiu contractual; b) neachitarea drepturilor salariale prevăzute în bugetul de venituri și cheltuieli, pe o perioadă mai mare de 120 de zile de la data scadenței (vezi Legea nr. 273 din 2006 privind finanțele publice locale, art. 75, cu modificările și completările ulterioare).</p> <p>Acea stare a patrimoniului debitorului care se caracterizează prin insuficiența fondurilor bănești disponibile pentru plata datoriilor exigibile:</p> <p>a) insolvența este prezumată ca fiind vădită atunci când debitorul, după 30 de zile de la scadență, nu a plătit datoria sa față de unul sau mai mulți creditori;</p> <p>b) insolvența este iminentă atunci când se dovedește că debitorul nu va putea plăti la scadență datoriile exigibile angajate, cu fondurile bănești disponibile la data scadenței;</p> <p>[cf. art. 3, alin. 1 din Legea nr. 85 din 5 aprilie 2006 privind procedura insolvenței, publicată în M.Of. nr. 359 din 21 aprilie 2006, publicată în M.Of. nr. 359 din 21 aprilie 2006]</p>
Activități de extindere	<p>În sensul prezentului Ghid, lucrări asupra unor clădiri, realizate atât pe verticală, prin construirea de etaje noi, mansarde, cât și pe orizontală prin construirea unui corp anexă în continuarea clădirii existente, care să fie legat structural și funcțional de clădirea existentă (aceeași destinație și funcționare a corpului anexă condiționată de funcționarea construcției inițiale). În cazul extinderilor pe orizontală dimensiunile clădirii existente nu vor fi depășite din punct de vedere al regimului de înălțime și al volumului, decât dacă această depășire este impusă de respectarea unor standarde legale în vigoare în România.</p> <p><i>Notă: A nu se confunda activitățile de extindere finanțabile în cadrul acestui domeniului major de intervenție cu tipul documentației tehnico-economice necesare și specifice fiecărei categorii de lucrări aferentă activităților respective, conform HG nr.28/2008.</i></p>
Lucrări de intervenții	<p>Lucrări la construcții existente, inclusiv instalațiile aferente, asimilate obiectivelor de investiții, care constau în: reparații capitale, transformări, modificări, modernizări, consolidări, reabilitări termice, precum și lucrări de intervenții pentru prevenirea sau înlăturarea efectelor produse de acțiuni accidentale și calamități naturale, efectuate în scopul asigurării cerințelor esențiale de calitate și funcționale ale construcțiilor, potrivit destinației lor (Art. 3, alin d) din HG nr. 28/2008 pentru aprobarea conținutului cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții³²).</p>
Lucrări de întreținere	<p>Lucrări de reparații curente periodice.</p> <p>Reparație curentă - lucrări de reparații la un nivel ce nu depășește proporția de 50-60%;</p> <p>Reparație capitală - lucrări reparații la un nivel ce depășește proporția de 50-60% ajungând până la 100%</p>
Lucrări de modernizare	<p>Lucrări fizice exprimate cantitativ, calitativ și valoric, pentru ridicarea nivelului performanțelor prevăzute inițial.</p>
Lucrări de reabilitare	<p>Lucrări fizice exprimate cantitativ, calitativ și valoric, pentru readucerea acestora la nivelul tehnic prevăzut de reglementările tehnice în vigoare, pentru categoria de încadrare a lor.</p>
Neregulă	<p>Orice abatere de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu prevederile memorandumurilor de finanțare, memorandumurilor de</p>

³² Publicată în Monitorul Oficial Nr. 48 din 22 ianuarie 2008

	<p>înțelegere, acordurilor de finanțare privind fondurilor comunitare și cofinanțările aferente, precum și cu prevederile contractelor încheiate în baza acestor memorandumuri/acorduri, care printr-o cheltuială neeligibilă prejudiciază bugetul general al Comunităților Europene sau bugetele administrate de acestea ori în numele lor și/sau bugetele din care provine cofinanțarea aferentă.</p>
Nevoia socială	<p>Ansamblul de cerințe indispensabile fiecărei persoane pentru asigurarea condițiilor de viață, în vederea integrării sociale; (art. 5, lit. b) din Legea nr. 47/ 8 martie 2006, privind sistemul național de asistență socială)</p>
Organism intermediar pentru Programul Operațional Regional	<p>Instituția desemnată de Autoritatea de Management care, prin delegare de atribuții de la aceasta, implementează axele prioritare / domeniile de intervenție din Programul Operațional Regional 2007-2013.</p> <p>În conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 497 din 2004, ca Organisme Intermediare au fost desemnate cele opt Agenții de Dezvoltare Regională. Pentru domeniul major de intervenție - Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică, Organismul intermediar este Ministerul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale.</p>
Planul Național de Dezvoltare	<p>Document de planificare strategică și programare financiară, care are ca scop să orienteze și să stimuleze dezvoltarea economică și financiară a României pentru atingerea obiectivului UE, respectiv realizarea coeziunii economice și sociale (Hotărârea de Guvern nr. 497 din 2004 cu modificările și completările ulterioare)</p>
Pre-finanțare	<p>Sumele transferate din bugetul de stat sau din instrumente structurale către un beneficiar, dacă acest transfer nu se realizează în cadrul unui proiect care intră sub incidența ajutorului de stat/de minimis, prin plată directă sau prin plată indirectă, de regulă în stadiul inițial de implementare a proiectelor, în baza unui contract de finanțare încheiat între beneficiar și Autoritatea de management/Organismul intermediar responsabil/responsabil, în vederea asigurării derulării corespunzătoare a proiectelor (Ordonanța nr. 29 din 2007, art.1 alin (2) lit. i).</p>
Procesul de incluziune socială	<p>Set de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării-comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale; (art.5, lit.a) din Legea nr. 47/ 8 martie 2006, privind sistemul național de asistență socială)</p>
Program Operațional	<p>Document elaborat de Statul Membru și aprobat de Comisia Europeană, prin care este stabilită o strategie de dezvoltare printr-un set de priorități coerente, finanțate din unul din Fondurile Structurale și de Coeziune (Regulamentul Consiliului nr. 1083 din 2006³³).</p>
Program Operațional Regional 2007-2013	<p>Program care implementează elemente importante ale Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a Planului Național de Dezvoltare, contribuind, alături de celelalte Programe Operaționale, la realizarea obiectivului Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a PND și Cadrelui Național Strategic de Referință, respectiv, diminuarea disparităților între Regiunile de dezvoltare ale României.</p>
Regiuni de dezvoltare	<p>Regiunile de dezvoltare constituie cadrul de elaborare, implementare și evaluare a politicilor de dezvoltare regională, precum și de culegere a datelor statistice specifice, în conformitate cu reglementările europene emise de EUROSTAT pentru nivelul al doilea de clasificare teritorială NUTS 2,</p>

³³ Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L210 din 31 iulie 2007.

	existent în Uniunea Europeană
Reprezentant legal al solicitantului	Persoana care are dreptul conform actelor de constituire să reprezinte organizația și să semneze în numele acesteia
Servicii sociale	Ansamblu complex de măsuri și acțiuni realizate pentru a răspunde nevoilor sociale ale persoanelor, familiilor, grupurilor sau comunităților, în vederea prevenirii și depășirii unor situații de dificultate, vulnerabilitate ori dependență, pentru creșterea calității vieții și promovarea coeziunii sociale; serviciile sociale se pot organiza în forme diverse, stabilite prin nomenclatorul serviciilor sociale; (art.5, lit.d) din Legea nr. 47 din/ 8 martie 2006, privind sistemul național de asistență socială)
Sistemul național de asistență socială	Ansamblu de instituții și măsuri prin care statul, prin autoritățile administrației publice centrale și locale, colectivitatea locală și societatea civilă intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale unor situații care pot genera marginalizarea sau excluderea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților. (art.2, alin. 1 din Legea nr. 47 /8 martie 2006, privind sistemul național de asistență socială)
Solidaritatea socială	Principiu potrivit căruia comunitatea participă la sprijinirea persoanelor care nu își pot asigura nevoile sociale, pentru menținerea și întărirea coeziunii sociale; (art. 4, lit.c) din Legea nr. 47/ 8 martie 2006, privind sistemul național de asistență socială)
Strategia Națională de Dezvoltare Regională din PND	Cuprinde prioritățile de dezvoltare ale României la nivel național, regional și local și propune susținerea acestora prin investiții publice concentrate, alocate pe bază de programe și proiecte. Strategia reflectă politica României de dezvoltare regională, conform Legii dezvoltării regionale (Legea nr. 315 din 2004 ³⁴ cu modificările și completările ulterioare) și procesul de descentralizare așa cum este detaliat în Legea Cadru privind Descentralizarea nr. 195 din 2006 ³⁵ precum și alte legi relevante. De asemenea, Strategia ia în considerare Orientările Strategice de Coeziune ale UE pentru perioada 2007-2013 și Agenda Lisabona.
Strategie de Dezvoltare Regională 2007-2013	Document elaborat pentru fiecare regiune de dezvoltare, conține priorități și măsuri ce vor putea fi finanțate din instrumente structurale prin Programul Operațional Regional, Programe Operaționale Sectoriale, Planul Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală, precum și din alte surse de finanțare.
Unitate administrativ-teritorială	comune, orașe și județe (art.1, alin. (2) lit i) din Legea administrației publice locale nr. 215/ 2001 cu modificările și completările ulterioare.
Unitate de plată pentru POR	Structura din cadrul unei autorități publice centrale cu rol de Autoritate de management pentru un program operațional, având responsabilitatea transferării către beneficiari a sumelor de prefinanțare, cofinanțare alocate de la bugetul de stat, a sumelor din asistența financiară nerambursabilă de la Uniunea Europeană și a sumelor pentru acoperirea plății taxei pe valoarea adăugată aferentă cheltuielilor eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale în cadrul programelor operaționale, precum și către contractori a sumelor aferente finanțării proiectelor de asistență tehnică, după caz (Ordonanța nr. 29 din 2007, art. 1 alin (2) lit. f).

³⁴ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 577 din 29 iunie 2004

³⁵ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 453 din 25 mai 2006

Utilități publice (servicii comunitare de utilități publice / infrastructura de utilități publice)	Totalitatea activităților de utilitate și interes public general, desfășurate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor sau județelor sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, în scopul satisfacerii cerințelor comunităților locale, prin care se asigură următoarele utilități: alimentarea cu apă; canalizarea și epurarea apelor uzate; colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale; producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat; salubritatea localităților; iluminatul public; administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ - teritoriale, precum și altele asemenea; transportul public local (Legea 51/2006 ³⁶).
---	--

I.6. Ajutor de stat

Ținând seama de specificul activităților care urmează a fi finanțate în cadrul domeniului major de intervenție 3.2. "Reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii de servicii sociale", activități pentru desfășurarea cărora solicitantii nu acționează ca un agent economic și nu există premise pentru a aprecia că va fi distorsionată concurența pe piața Uniunii Europene, **acest domeniu major de intervenție nu cade sub incidența prevederilor privind ajutorul de stat.**

³⁶ Publicată în: Monitorul Oficial Nr. 254 din 21 martie 2006.

Secțiunea II. Reguli pentru cererea deschisă de proiecte

În această secțiune, sunt prezentate:

- criteriile de eligibilitate, evaluare și selecție care vor fi aplicate tuturor cererilor de finanțare, în procesul de selecție a proiectelor depuse în cadrul acestui domeniu major de intervenție
- etapele procesului de selecție
- modul de completare a unei cereri de finanțare.

Criteriile de eligibilitate, evaluare și selecție se bazează pe prevederile:

- Programului Operațional Regional 2007 - 2013
- Regulamentului Consiliului nr. 1605/2002³⁷ privind Regulamentul Financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene și Regulamentului Comisiei Europene nr. 2342/2002³⁸ de stabilire a normelor detaliate privind punerea în aplicare a Regulamentului Consiliului nr. 1605/2002
- Legislației naționale și comunitare (vezi Anexa 11 Referințe legislative)

Pentru acest domeniu major de intervenție se aplică metoda cererii deschise de proiecte cu depunere continuă.

Astfel, după lansarea oficială a domeniului major de intervenție, se primesc continuu cereri de finanțare până la contractarea integrală a fondurilor publice alocate prin POR (vezi I.4 „Alocare financiară”).

Atenție! Solicitantul va fi exclus din procesul de evaluare și selecție pentru acordarea finanțării și Cererea de finanțare respinsă, în cazul în care se dovedește că acesta:

Se face vinovat de inducerea gravă în eroare a Autorității de Management sau a Organismului Intermediar sau a comisiilor de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte care reprezintă condiții de eligibilitate, sau dacă a omis furnizarea acestor informații.

A încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau Autoritatea de management / Organismul Intermediar în timpul procesului de evaluare.

II.1. Criterii de eligibilitate

Cererea de finanțare (inclusiv anexele la formularul cererii de finanțare) completată de către solicitant, face obiectul verificării eligibilității solicitantului și a proiectului, pe baza criteriilor enumerate în continuare și incluse în grila de verificare a eligibilității, prevăzută în **Anexa 4** la Ghid.

Eligibilitatea cheltuielilor se va verifica în perioada de implementare a proiectului, pe baza cererilor de rambursare a cheltuielilor efectuate și a documentelor justificative de efectuare a plăților (e.g. facturi). Categoriile de cheltuieli eligibile sunt prezentate în capitolul II.3.3 „Întocmirea bugetului” și vor fi luate în considerare de către solicitant în vederea elaborării bugetului proiectului.

³⁷Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L248 din 16 septembrie 2002

³⁸Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L357 din 31 decembrie 2002

II.1.1. Eligibilitatea solicitantului

Solicitantul eligibil în sensul prezentului ghid, reprezintă entitatea care îndeplinește cumulativ criteriile enumerate și prezentate în cadrul prezentului capitol.

1) Tipul solicitantului

A. **Autoritate a administrației publice locale - prin serviciile publice de asistență socială din subordine**

Consiliile județene înființează și organizează, în subordinea lor, serviciul public de asistență socială, la nivel de direcție generală.

Consiliile locale³⁹ înființează, în subordinea lor, serviciul public de asistență socială, la nivel de direcție, sau după caz, serviciu.

Atenție! *Pot depune cereri de finanțare fie autoritățile administrației publice locale, fie serviciile publice de asistență socială din subordinea autorităților administrației publice locale. De asemenea autoritățile publice locale pot depune cereri de finanțare pentru unitățile medico-sociale⁴⁰ din subordine, în condițiile prezentului ghid.*

B. **Autoritate a administrației publice locale desemnată lider al unui parteneriat încheiat cu un furnizor de servicii sociale de drept public sau privat, acreditat în condițiile legii**

b. 1. Unitate administrativ-teritorială (Autoritate a administrației publice locale) desemnată lider al unui parteneriat încheiat cu un furnizor de servicii sociale de drept public

Atenție! *Parteneriatele pot fi încheiate și între mai multe unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale) sau între mai multe autorități ale administrației publice locale și servicii publice de asistență socială constituite la nivel județean sau local cu respectarea legislației în vigoare în domeniul asistenței sociale.*

b. 2. Unitate administrativ-teritorială (Autoritate a administrației publice locale) desemnată lider al unui parteneriat încheiat cu un furnizor de servicii sociale de drept privat

- **Atenție!** *În cazul parteneriatului, criteriile de eligibilitate ale solicitantului se aplică atât liderului cât și partenerului, după cum este indicat în cadrul acestui capitol. Se va identifica clar unitatea administrativ-teritorială (autoritatea administrației publice locale) cu rol de lider de proiect, aceasta fiind și solicitantul finanțării, în sensul acestui Ghid.*

Acordul de parteneriat încheiat între reprezentanții unității administrativ-teritoriale și furnizorul de servicii sociale de drept public sau privat, acreditat în condițiile legii, în scopul implementării proiectului, va fi anexat, în original, la Cererea de finanțare.

Criteriile de eligibilitate ale solicitantului se aplică atât liderului cât și fiecărui partener, după cum este indicat în cadrul acestui capitol.

Nu există restricții cu privire la numărul partenerilor.

³⁹ din municipii, orașe, comune

⁴⁰ Este vorba de unitățile de asistență medico-sociale înființate prin Hotărârea Nr.412/02.04.2003 pentru aprobarea Normelor privind organizarea, funcționarea și finanțarea unităților de asistență medico-sociale (publicată în Monitorul Oficial Nr.260/15.04.2003) și nu despre unitățile medico-sanitare înființate conform Ordonanței Nr.124/29.08.1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale (publicată în Monitorul Oficial Nr.568/01.08.2002).

Atenție! Modalitatea de cooperare între autoritățile administrației publice locale, pe de o parte și autoritățile teritoriale de asistență socială, furnizorii privați de servicii sociale, de cealaltă parte, ulterior implementării proiectului, pe durata operării obiectivului de investiție, va respecta întru totul legislația specifică și pe cea generală, inclusiv pe cea în domeniul achizițiilor publice, ajutorului de stat, a protecției mediului, egalității de șanse și nediscriminării.

C. Furnizori de servicii sociale, acreditați în condițiile legii:

c.1. Furnizorii publici de servicii sociale:

- serviciul public de asistență socială la nivel județean și local;
- alte servicii publice specializate la nivel județean sau local;
- instituțiile publice care au constituite compartimente de asistență socială
- unități de asistență medico-socială

Atenție! Unitățile de asistență medico-socială pot depune cerere de finanțare sau pot face obiectul unui proiect depus de o autoritate publică locală sau de un parteneriat numai dacă fac dovada acreditării ca furnizor de servicii sociale.

c.2. Furnizorii privați de servicii sociale, după cum urmează:

- asociații și fundații constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare, inclusiv filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare în România
- unități de cult/ structuri ale cultelor aparținând cultelor religioase recunoscute în România⁴¹ și constituite conform statutului sau codului canonic al cultului respectiv, inclusiv fundații și asociații constituite de culte.

2) Furnizorii de servicii sociale au personalitate juridică, (cu excepția furnizorilor publici de servicii sociale organizați ca structuri specializate în subordinea autorităților publice locale) și sunt acreditați conform legii.

Prevederile legale aplicabile:

- Ordonanța guvernului nr. 68/ 2003 privind serviciile sociale⁴², cu modificările și completările ulterioare⁴³
- Hotărârea guvernului nr. 1024/ 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței guvernului nr. 68/2003 privind serviciile sociale, precum și a Metodologiei de acreditare a furnizorilor de servicii sociale⁴⁴, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 47/ 2006 privind sistemul național de asistență socială⁴⁵

Furnizorii publici de servicii sociale, organizați ca structuri specializate în subordinea autorităților publice locale, vor trebui să anexeze copia acreditării valabile la data depunerii cererii de finanțare.

Unitățile de asistență medico-socială vor dovedi că au personalitate juridică și sunt acreditați la data depunerii cererii de finanțare.

Furnizorii privați de servicii sociale vor dovedi că au personalitate juridică și sunt acreditați la data depunerii cererii de finanțare.

⁴¹ Lista cultelor recunoscute în România - Anexa la Legea nr. 489/ 2006 privind libertatea religioasă și regimul genral al cultelor, publicată în Monitorul Oficial nr. 11/ 8.01.2007

⁴² Publicată în Monitorul Oficial nr. 619/30.08.2003

⁴³ Legea nr. 488/ 2004 publicată în Monitorul Oficial nr. 1078/19.11.2004

⁴⁴ publicată în Monitorul Oficial nr. 682/29.07.2004

⁴⁵ Publicată în Monitorul Oficial nr. 239/16.03.2006

Furnizorii de serviciu sociale, publici și privați, vor prezenta acreditarea în fiecare din următoarele situații:

- Solicitantul de finanțare este o autoritate publică locală pentru un furnizor public de servicii sociale - furnizorul public de servicii sociale trebuie să fie acreditat;
- Solicitantul de finanțare este autoritate a administrației publice locale - prin serviciile publice de asistență socială din subordine;
- Cererea de finanțare este depusă de liderul (autoritate a administrației publice locale) unui parteneriat cu furnizori publici/ privați de servicii sociale - Furnizorii de servicii sociale membri ai parteneriatului trebuie să fie acreditați
- Solicitantul este un furnizor de servicii sociale (public sau privat).

Pentru proiectele care vizează **modernizarea/extinderea clădirilor centrelor sociale**, furnizorului de servicii sociale va prezenta certificatul de acreditare pentru localizarea care face obiectul cererii de finanțare.

În cazul proiectelor care vizează **modernizarea/extinderea clădirilor pentru înființarea de noi centre sociale**, furnizorul de servicii sociale care își va desfășura activitatea în respectivul centru social, va prezenta un certificat de acreditare pentru un serviciu social similar cu cel care va fi prestat în localizarea care face obiectul cererii de finanțare (a se vedea și secțiunea II.1.2, punctul 1 din prezentul ghid). Solicitantul de finanțare aflat în această situație și cu care se semnează un contract de finanțare va avea obligația, ca după finalizarea proiectului să obțină certificatul de acreditare pentru localizarea care a făcut obiectul proiectului. De îndată ce va fi obținut, o copie a certificatului de acreditare va fi depusă/ transmisă la Organismul Intermediar.

În cazul proiectelor care vizează **modernizarea/extinderea clădirilor pentru înființarea de noi centre sociale, pentru care solicitant este autoritatea publică locală**, aceasta va dovedi selectarea în mod transparent a furnizorului de servicii sociale care își va desfășura activitatea în respectivul centru social, dacă acest furnizor este privat. Dacă furnizorul de servicii sociale este cunoscut la momentul depunerii cererii de finanțare, acesta va prezenta un certificat de acreditare pentru servicii sociale similare. Dacă furnizorul de servicii sociale nu este cunoscut la momentul depunerii cererii de finanțare, acesta va fi selectat în mod transparent până la semnarea contractului de finanțare, și va prezenta la data vizitei pe teren un certificat de acreditare pentru un serviciu social similar.

Notă: În cazul cererilor de finanțare la care solicitantul este autoritate publică locală, iar furnizorul de servicii sociale este privat (indiferent de tipul de operațiuni propuse prin proiect), se va prezenta documentația privind selecția transparentă a furnizorului privat de servicii sociale care își va desfășura activitatea în clădirea obiect al cererii de finanțare (inclusiv dacă autoritatea publică locală depune o cerere de finanțare în cadrul unui parteneriat cu un furnizor privat de servicii sociale).

Atenție! Furnizorii de servicii sociale, beneficiari de finanțare în cadrul acestui domeniu major de intervenție vor trebui să asigure actualizarea certificatului de acreditare (pentru localizarea obiect al proiectului sau pentru prestarea unui serviciu social similar într-o altă localizare, până la obținerea acreditării pentru localizarea obiect al proiectului) ori de câte ori este necesar pe durata de implementare a proiectului și 5 (cinci) ani după finalizarea implementării. Beneficiarul este obligat să prezinte OI și AM POR, un certificat de acreditare valabil odată cu ultima cerere de rambursare. În caz contrar, AM POR nu va mai rambursa tranșa finală.

Dacă pe durata celor 5 (cinci) ani care urmează implementării proiectului, furnizorul de servicii sociale nu reușește să asigure prelungirea/ înnoirea ori de câte ori este necesar, a acreditării pentru serviciul social prestat în localizarea obiect al proiectului, furnizorul de servicii sociale respectiv devine neeligibil, acest fapt conducând la rezilierea atât a contractului de finanțare cât și a actelor subsecvente întocmite, și la măsuri de recuperare a finanțării publice.

Aceleași măsuri vor fi aplicate și în cazul în care intervine suspendarea acreditării sau retragerea acreditării, provizorie sau definitivă, a furnizorului de servicii sociale, conform prevederilor O.G. nr. 68/2003⁴⁶ privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare.

3) În cazul centrelor rezidențiale pentru copii, solicitantul este Consiliul Județean direct sau prin furnizorii de servicii de asistență socială din subordine, furnizorii de servicii sociale, Consiliul Județean în parteneriat cu furnizorii de servicii sociale.

4) A. Solicitantul nu se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:

- a) obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, conform certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală (valabil pentru toate tipurile de solicitant/ partener A și B);
- b) obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, conform certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile publice locale;

4) B. Potențialii solicitanți și parteneri nu pot participa la solicitarea de propuneri de proiecte și nu pot deveni beneficiari de finanțare nerambursabilă, dacă se încadrează în una din următoarele situații:

- a) se află în stare de faliment/ insolvență sau fac obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, au încheiat acorduri cu creditorii, și-a suspendat activitatea economică sau fac obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;
- b) reprezentantul legal și / sau reprezentanții partenerilor asociați au suferit condamnări definitive ca urmare a încălcării conduitei profesionale, decizie formulată de o autoritate de judecată și având forță de res judicata;
- c) reprezentantul legal și / sau reprezentanții partenerilor asociați au fost subiectul unei judecări de tip res judicata pentru fraudă, corupție, implicarea în organizații criminale sau în alte activități ilegale, în detrimentul intereselor financiare ale Uniunii Europene;
- d) în urma unei proceduri de acordare a unei finanțări nerambursabile, din fonduri publice comunitare și/sau naționale, a fost găsit vinovat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, de încălcarea contractului din cauza nerespectării obligațiilor contractuale.

***Atenție!** Cerințele de mai sus vor face obiectul Declarației de eligibilitate (Model B) care se va anexa la Cererea de finanțare.*

5) Solicitantul/ partenerii (după caz) dovedește calitatea de proprietar/ administrator sau are în concesiune sau comodat imobilul care face obiectul proiectului pe o durată în conformitate cu prevederile art. 57 paragraful 1 din Regulamentul Consiliului Nr. 1083/2006 care stabilește reglementările generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune

Unitățile administrativ-teritoriale vor face dovada proprietății, autoritățile publice locale, vor dovedi că au primit în administrare sau dețin în comodat imobilul subiect al cererii de finanțare.

⁴⁶ Publicată în Monitorul Oficial Nr. 619/30.08.2003

În cazul cererilor de finanțare care vizează activități de extindere se va face dovada proprietății (dreptului de administrare), deținerii în comodat atât pentru clădirea care face obiectul extinderii cât și pentru terenul pe care se realizează extinderea.

Furnizorii publici de servicii sociale vor face dovada dreptului de administrare, a concesiunii sau comodatului, după caz.

Furnizorii privați de servicii sociale vor face dovada dreptului de proprietate, a concesiunii sau comodatului, după caz.

Concesiunea/ comodatul se vor dovedi pentru o perioadă care să acopere durata de la depunerea cererii de finanțare până la finalizarea celui de-al 5-lea an de după implementarea proiectului. Această durată include evaluarea și selecția cererii de finanțare, durata de implementare a proiectului și 5 ani după finalizarea implementării proiectului.

***Atenție!** În cazul concesiunii și al comodatului, solicitantul trebuie să facă dovada dreptului de a face investiții asupra imobilului, pe o perioadă egală cu cea pentru care se face dovada concesiunii/ comodatului. Dovada poate fi făcută prin prezentarea unei copii a contractului de concesiune/ comodat din care să rezulte acest lucru sau printr-o declarație autentificată a proprietarului clădirii cu privire la acceptarea efectuării lucrărilor prevăzute prin proiect asupra respectivei clădiri.*

***Atenție!** Imobilul asupra căruia se va realiza investiția trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții la data depunerii Cererii de finanțare:*

- Este liber de orice sarcini;
- Nu face obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică;
- Nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Solicitantul și partenerii, unde este cazul va/ vor completa și semna, fiecare câte o Declarație de eligibilitate, conform Modelului B la formularul Cererii de finanțare.

6) Solicitantul / solicitantul împreună cu partenerii, în cazul parteneriatelor prevăzute la pct. 1 litera B)- are capacitatea de a implementa proiectul

Capacitate operațională, administrativă dovedită prin capacitatea de a asigura resurse umane suficiente (vezi punctul 2.4 *Managementul proiectului* din formularul cererii de finanțare) cât și resurse materiale necesare implementării proiectului (vezi pct. 2.3.7 Resursele materiale implicate în realizarea proiectului, din formularul cererii de finanțare).

În cazul în care echipa de proiect care va asigura managementul proiectului a fost stabilită, Solicitantul va prezenta la pct. 2.4 din formularul Cererii de finanțare componența echipei, rol și atribuții în managementul proiectului și va anexa la formularul Cererii de finanțare: **CV-urile** membrilor echipei de proiect și **fișele de post** aferente fiecărui membru.

În cazul în care echipa de proiect nu a fost stabilită până la data depunerii Cererii de finanțare, Solicitantul va prezenta la pct. 2.4 din formularul Cererii de finanțare componența propusă a echipei, rol și atribuții în managementul proiectului și va anexa la formularul Cererii de finanțare numai **fișele de post** aferente fiecărei poziții propuse în echipa de proiect.

***Atenție!** CV-urile vor fi completate conform modelului comun european de curriculum vitae (HG nr. 1021/ 2004 pentru aprobarea modelului comun european de curriculum vitae) - Modelul F la formularul Cererii de finanțare. Instrucțiuni referitoare la modul de completare a CV-ului sunt disponibile la adresa: <http://www.europass.ro>*

În situația în care solicitantul va contracta servicii de management al proiectului, acesta va prezenta la punctul 2.4 din formularul Cererii de finanțare cerințele minime (experiența similară, expertiza etc) pe care solicitantul le va cere prin caietul de sarcini de achiziționare a serviciilor de management al

proiectului, activitățile de management al proiectului ce vor face obiectul contractului de servicii de management al proiectului, modul în care solicitantul și persoanele angajate ale acestuia vor verifica/monitoriza activitatea contractorului care va furniza servicii de management al proiectului (Solicitantul va descrie poziția și rolul în organizație a acestor persoane și va descrie atribuțiile fiecărei persoane nominalizate în conformitate cu fișa de post corespunzătoare).

7) Solicitantul/ solicitantul împreună cu partenerul face dovada capacității de finanțare

Solicitantul va dovedi prin cererea de finanțare, capacitate financiară de a asigura contribuția proprie la valoarea cheltuielilor eligibile (minim 2% din valoarea cheltuielilor eligibile) și acoperirea cheltuielilor neeligibile ale proiectului (inclusiv a cheltuielilor conexe) în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor din instrumente structurale.

Solicitantul va anexa la formularul Cererii de finanțare: **Declarația de angajament (Modelul C la formularul Cererii de finanțare) și Hotărârea de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect**.

În funcție de forma de constituire a Solicitantului, se va anexa:

- Hotărârea Consiliului local / Consiliului Județean / Consiliilor locale ale sectoarelor Municipiului București/ Consiliului General al Municipiului București în cazul UAT (APL), serviciilor publice de asistență socială la nivel județean și local, altor servicii publice specializate la nivel județean sau local precum și în cazul parteneriatelor;
- Hotărârea organului de conducere al instituției, în cazul instituțiilor publice care au constituite compartimente de asistență socială;
- Hotărârea Consiliului Director/ Adunării Generale a Asociațiilor, în cazul asociațiilor și fundațiilor;
- Hotărârea/ decizia de asigurare a finanțării emisă de organismul legal al solicitantului cu atribuții în acest sens, așa cum sunt acestea reglementate prin statutului cultului respectiv, în cazul cultelor și al asociațiilor și fundațiilor constituite de culte (în funcție de prevederile specifice incluse în statutul/ codul canonic al cultului respectiv cu privire la asociațiile și fundațiile constituite de culte).

Atenție! În cazul parteneriatului după cum este prevăzut la punctul 1, litera B), dovada capacității de cofinanțare se face de lider și/sau partener / după caz. Prin acordul de parteneriat se va stabili cota parte cu care va participa fiecare partener la asigurarea contribuției proprii a solicitantului. Se va anexa hotărârea fiecărui partener de a participa la asigurarea finanțării proiectului, cu indicarea sumelor cu care participă la acoperirea fiecărei categorii de cheltuieli.

8) Furnizorul de servicii sociale are o vechime de cel puțin un an de la înființare, la data depunerii cererii de finanțare.

Acest criteriu se aplică atât în cazul în care furnizorul de servicii sociale este solicitantul de finanțare cât și în cazul în care este membru al unui parteneriat.

II.1.2. Eligibilitatea proiectelor

Proiectul reprezintă o serie de activități și o investiție de resurse pe o perioadă determinată menite să răspundă unei nevoi reale și să conducă la realizarea unui obiectiv/ set de obiective precise. Proiectul propus în Cererea de finanțare poate fi considerat eligibil în cadrul POR, adică poate fi co-finanțat din fonduri structurale (FEDR) și/sau de la bugetul de stat, dacă îndeplinește cumulativ următoarele criterii:

1) Proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni ale domeniului major de intervenție 3.2 al Axei prioritare 3 a POR, respectiv:

- Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea clădirilor pentru centre sociale multifuncționale;
- Reabilitarea, modernizarea și echiparea clădirilor pentru centre sociale rezidențiale.

Activitățile orientative, eligibile în cadrul proiectului pot fi:

- Modernizarea/ extinderea clădirilor centrelor sociale (spații de cazare, cantine, grupuri sanitare etc.);
- Modernizarea/ extinderea clădirilor pentru înființarea de noi centre sociale;
- Modernizarea utilităților generale și specifice ale centrelor sociale;
- Crearea/ modernizarea facilităților de acces pentru persoane cu dizabilități;
- Amenajarea unor ateliere de lucru în cadrul centrelor sociale;
- Dotarea cu echipamente adaptate nevoilor beneficiarilor de servicii oferite de centrele sociale, inclusiv echipamente pentru persoane cu dizabilități.

Lista activităților eligibile de mai sus este orientativă. Alte activități decât cele de mai sus pot fi considerate eligibile dacă solicitantul justifică necesitatea derulării lor în scopul implementării în condiții optime a proiectului.

Atenție! Activități de natura modernizării/ extinderii clădirilor pentru înființarea de noi centre sociale pot fi avute în vedere atunci când se poate dovedi o nevoie crescândă pentru un anumit tip de serviciu social de către o autoritate a administrației publice sau de către un furnizor de servicii sociale care furnizează deja respectivul serviciu social.

Solicitantul de finanțare va descrie situația curentă, modul în care se prestează serviciul social la data depunerii cererii de finanțare (prezentarea localizării curente, tipul serviciului social, nivelul de solicitare prezent și viitor pentru acel tip de servicii sociale pentru care se are în vedere modernizarea/ extinderea unei clădiri). Aceste informații și orice alte informații considerate necesare vor fi prezentate la punctul 2.3.3 *Justificarea necesității implementării proiectului* din formularul Cererii de finanțare, precum și prin intermediul unor studii sau cercetări, dacă acestea există.

Atenție! *Eligibilitatea unei activități nu este echivalentă cu eligibilitatea cheltuielilor efectuate pentru realizarea acelei activități. În acest sens, recomandăm consultarea Listei cheltuielilor eligibile de la capitolul II.3.3.*

2) Valoarea totală a proiectului

Valoarea totală a proiectului este cuprinsă între minim 350.000 lei și maxim 4.000.000 lei.

Atenție! *Valoarea totală a proiectului reprezintă suma cheltuielilor eligibile și neeligibile inclusiv a TVA aferentă.*

3) Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, protecției mediului, eficienței energetice, ajutorului de stat și achizițiilor publice

Promovarea egalității de șanse și a nondiscriminării și dezvoltarea durabilă (protecția și îmbunătățirea mediului înconjurător și creșterea eficienței energetice) sunt priorități agreate la nivelul Statelor Membre ale Uniunii Europene, încorporate, sub diferite forme, în toate politicile Uniunii Europene.

Angajamentele României în ceea ce privește implementarea acestor priorități se reflectă și în sprijinirea acelor proiecte care contribuie la atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă și promovare a egalității de șanse. Se va avea în vedere respectarea standardelor pentru accesul în clădiri al persoanelor cu dizabilități, precum și orice alte amenajări menite să diminueze disconfortul persoanelor cu dizabilități. Solicitantul și beneficiarul investiției se vor asigura că principiul egalității de șanse este respectat și în cazul implementării contractelor de lucrări/ servicii care vor fi încheiate în vederea realizării obiectivelor proiectului propus spre finanțare - prin specificațiile tehnice care vor fi întocmite. Beneficiarul investiției este obligat să asigure **egalitatea de șanse și de tratament** între

angajați, femei și bărbați, în cadrul relațiilor de muncă de orice fel, inclusiv prin introducerea de dispoziții pentru interzicerea discriminărilor bazate pe criterii de sex, apartenență la grupuri minoritare, rasă, religie, dizabilități etc, în regulamentele de organizare și funcționare și în regulamentele interne ale unităților.

Dezvoltarea durabilă reprezintă dezvoltarea care corespunde necesităților prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile necesități.

Durabilitatea pleacă de la ideea că activitățile umane sunt dependente de mediul înconjurător și de resurse.

În etapa de verificare a eligibilității se va verifica respectarea de către proiect a prevederilor legislației privind protecția mediului. Protecția mediului reprezintă o obligație a tuturor persoanelor juridice, principalele acțiuni care trebuie întreprinse fiind enumerate la art. 94 și art. 96 din OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului cu completările și modificările ulterioare⁴⁷.

Pe lângă informațiile incluse la punctul 3.2 „Dezvoltarea durabilă și eficiența energetică” din Formularul cererii de finanțare, solicitantul va anexa la formularul Cererii de finanțare fișa tehnică de mediu - dacă aceasta a fost solicitată prin certificatul de urbanism, pe care s-a aplicat ștampila de tip A sau B și studiul de impact asupra mediului, dacă proiectul trebuie să urmeze procedura corespunzătoare pentru obținerea acordului de mediu (vezi Anexa 12 „Aspecte privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu” pentru detalii).

Creșterea eficienței energetice reprezintă îmbunătățirea eficienței utilizării energiei datorită schimbărilor tehnologice, de comportament și/sau economice. Măsurile de creștere a eficienței sunt toate acele acțiuni care, în mod normal, conduc la o creștere a eficienței energetice ce poate fi verificată, măsurată sau estimată.

În ceea ce privește **achiziția de bunuri/ servicii/ lucrări în vederea implementării proiectului**, este obligatorie respectarea legislației naționale în domeniul achizițiilor publice (OUG 34/2006⁴⁸ privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare).

Cheltuielile în legătură cu contracte de furnizare/ servicii/ lucrări, derulate în vederea implementării proiectului, nu pot fi recunoscute ca eligibile și nu pot fi, în consecință, cofinanțate, dacă procedura de atribuire a acestor contracte nu a respectat legislația în domeniul achizițiilor publice.

Atenție! Secțiunea 3 „Concordanța cu politicile UE și legislația națională” din Formularul Cererii de finanțare conține recomandări privind modul în care solicitanții pot să facă dovada respectării aspectelor de mai sus.

Atenție! Modul în care vor fi respectate principiile și legislația în domeniul temelor orizontale, va fi monitorizat atât pe durata de implementare a proiectului cât și după finalizarea acestuia.

4) Activitățile propuse prin proiect nu au fost finanțate din fonduri comunitare în ultimii 5 ani și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare

Pentru a fi considerate eligibile pentru finanțare din fonduri nerambursabile, activitățile propuse prin proiect asupra aceluiași imobil / aceluiași segment de imobil (parte a unui centru social supus modernizării) nu trebuie să mai fi beneficiat de finanțare comunitară în ultimii 5 ani înainte de data depunerii Cererii de finanțare și nu beneficiază de fonduri publice la data depunerii Cererii de finanțare. În caz contrar ele vor fi considerate neeligibile și cheltuielile aferente trebuie suportate de către beneficiar.

⁴⁷ Publicată în Monitorul Oficial nr. 1196 din 30 decembrie 2005. A se vedea și OUG nr.114/ 2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, publicată în Monitorul Oficial nr. 713/22 octombrie 2007.

⁴⁸ Publicată în Monitorul Oficial nr. 418 din 15 mai 2006

5) Durata de implementare a proiectului

Durata de implementare a activităților proiectului (perioada cuprinsă între data semnării contractului de finanțare și data finalizării ultimei activități prevăzute în cadrul proiectului) **nu depășește data de 31.07.2015.**

Criteriai specifice de eligibilitate

- Capacitatea centrelor rezidențiale pentru copii nu depășește 50 de locuri
- Solicitantul/ solicitantul și fiecare dintre parteneri, după caz, nu desfășoară activități economice în scopul obținerii de profit din echipamentele achiziționate prin proiect sau din utilizarea imobilului modernizat/ dezvoltat/ extins
- Solicitantul/ solicitantul și fiecare dintre parteneri, după caz, nu desfășoară alte activități economice în scopul obținerii de venituri din echipamentele achiziționate prin proiect sau din utilizarea imobilului - modernizat/ dezvoltat/ extins, în afara activităților pentru care a fost finanțat proiectul, prin acordarea dreptului de utilizare a acestora către terțe părți. (infrastructura și echipamentele care fac obiectul proiectului finanțat prin fonduri publice în cadrul POR 2007-2013 nu pot fi utilizate în alt scop/ cu altă destinație decât cea principală)

Atenție! Aceste condiții fac obiectul declarației de angajament și respectarea lor va fi monitorizată conform prevederilor regulamentului 1083/2006 și a legislației în domeniul ajutorului de stat.

Atenție! Nu pot fi solicitanți de finanțare instituții cu caracter economic înființate/ patronate de culte sau de organizații neguvernamentale.

Nici solicitantul și nici unitatea modernizată nu vor valorifica spațiile modernizate și echipamente achiziționate în cadrul proiectului, prin acordarea dreptului de utilizare a acestora către terțe părți.

II.2. Criteriai de selecție

Criteriaile de selecție⁴⁹ vizează următoarele aspecte:

1) Contribuția proiectului la realizarea obiectivelor POR

Proiectul va fi evaluat având în vedere următoarele aspecte (subcriterii):

- Relevanța proiectului pentru obiectivele axei prioritare și ale domeniului de intervenție (îmbunătățirea caracteristicilor imobilului, depășirea standardelor minime pentru infrastructura serviciilor sociale);
- Măsura în care proiectul contribuie la reinsertia socială sau incluziunea socială prin crearea de ateliere de lucru sau spații speciale;
- Importanța proiectului pentru regiune (raportul beneficii - costuri).

2) Calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectului

- Gradul de pregătire/ maturitate a proiectului (a diferitelor faze ale proiectului)
- Calitatea metodologiei de implementare a proiectului
- Coerența documentației (documentația tehnico-economică)
- Relevanța soluției tehnice pentru proiect
- Necesitatea cofinanțării din fonduri nerambursabile

⁴⁹ Criteriaile de evaluare tehnică și financiară sunt aprobate de către Comitetul de Monitorizare POR și sunt detaliate în Anexa 5

- Conținutul bugetului proiectului
- Implementarea măsurilor de promovare a egalității de șanse și a dezvoltării durabile (protecția mediului și eficiența energetică)
- Capacitatea solicitantului - și a partenerilor de a monitoriza implementarea proiectului
- Sustenabilitatea proiectului după încetarea finanțării nerambursabile

II.3. Completarea și depunerea cererii de finanțare

II.3.1. Completarea cererii de finanțare

Formularul standard al Cererii de finanțare este prezentat în **Anexa 1** la Ghidul Solicitantului și este disponibil, în format electronic, la adresa <http://www.inforegio.ro>.

Atenție!: Cererea de finanțare trebuie însoțită de anexele menționate în acest ghid. Anexele la Cererea de finanțare fac parte integrantă din aceasta.

Completarea Cererii de finanțare, inclusiv a anexelor (modele standard prevăzute prin prezentul Ghid), se va face conform instrucțiunilor de completare și va urmări întocmai modelul standard. Modificarea modelelor standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc) conduce la respingerea Cererii de finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

La cererea de finanțare pot fi anexate și alte documente decât cele solicitate prin prezentul Ghid dacă solicitantul le consideră utile pentru justificarea și argumentarea proiectului propus spre finanțare.

Pe lângă instrucțiunile și recomandările cuprinse în secțiunile de mai jos, formularul standard al Cererii de finanțare cuprinde informații suplimentare cu privire la completarea și elaborarea documentelor.

Se recomandă citirea cu atenție a tuturor informațiilor furnizate în prezentul Ghid precum și a instrucțiunilor marcate cu italic, între paranteze, din cererea de finanțare!

Cererile de finanțare trebuie să fie **tehno-redactate**. Nu sunt acceptate cereri de finanțare completate de mână.

Dosarul Cererii de finanțare va cuprinde, în mod obligatoriu, un opis (Modelul standard E la Formularul Cererii de finanțare). Pagina opis va fi pagina cu numărul 0 a Cererii de finanțare (vezi indicațiile privind completarea opisului din formularul Cererii de finanțare).

După completarea Cererii de finanțare într-un exemplar, aceasta se numerotează de la pagina 0 (pagina opis) la pagina „n” (unde pagina „n” va reprezenta pct. 5 din formularul standard al Cererii de finanțare, respectiv certificarea cererii), în colțul din dreapta în josul paginii.

Completarea Cererii de finanțare într-un mod clar și coerent va înlesni procesul de evaluare a acesteia!

În acest sens, furnizați informații necesare, relevante, precizând modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Fiecare pagina a Cererii de finanțare se ștampilează și se semnează de către reprezentantul legal al Solicitantului sau de către persoana împuternicită în acest sens de acesta.

Numerotarea paginilor va continua de la „n+1” pentru anexele atașate cererii de finanțare. Numerotarea paginilor se va face cu pixul sau cu cerneală indelebilă. ACEST EXEMPLAR DIN CEREREA DE

FINANȚARE, semnat și stampilat conform cerințelor, REPREZINTĂ ORIGINALUL CERERII. DE PE ACESTA, SOLICITANTUL VA FACE 3 (TREI) COPII SIMPLE, CARE SE VOR DEPUNE ÎMPREUNĂ CU ORIGINALUL.

Formularul Cererii de finanțare trebuie să fie însoțit de următoarele **anexe**:

Rezumatul proiectului, întocmit conform modelului A la formularul Cererii de finanțare);

Actul de împuternicire, în original

În cazul în care Cererea de finanțare nu este semnată de reprezentantul legal al solicitantului, ci de o persoană împuternicită în acest sens.

Actul de împuternicire reprezintă orice document administrativ emis de reprezentantul legal în acest sens, cu respectarea prevederilor legale (exemple orientative: ordin, decizie, dispoziție, hotărâre, etc)

Documentele statutare ale solicitantului⁵⁰

i) Pentru furnizorii de servicii sociale de drept public:

- Hotărârea Consiliului Județean, Hotărârea Consiliului Local, Hotărârea Consiliilor locale ale sectoarelor Municipiului București/ Consiliului General al Municipiului București - după caz, de înființare a serviciului public de asistență socială la nivel județean sau local sau a unității de asistență medico-socială, care face obiectul cererii de finanțare, în copie.

sau

- Legea specială, Hotărârea de Guvern, Hotărârea Consiliului Județean, Hotărârea Consiliului Local, Hotărârea Consiliilor locale ale sectoarelor Municipiului București/ Consiliului General al Municipiului București - după caz, de înființare a altor servicii publice specializate la nivel județean sau local sau a instituțiilor publice care au constituite compartimente de asistență socială, în copie.

sau

- Hotărârea organului de conducere al instituției publice de înființare a compartimentului de asistență socială, în copie

și

- Certificatul de acreditare pentru tipul de serviciu social pe care îl furnizează în clădirea obiect al proiectului sau pentru un serviciu social similar furnizat la o altă localizare (în cazul modernizării/ extinderii unei clădiri, pentru înființarea unui nou centru social). Certificatul de acreditare se va identifica prin număr, serie și data eliberării, în copie.

ii) Pentru furnizorii de servicii sociale de drept privat - organizații neguvernamentale, acreditate în condițiile legii :

- Actul constitutiv, în copie⁵¹;
- Statutul, în copie;
- Încheierea judecătorească prin care s-a admis cererea de înscriere în registrul asociațiilor și fundațiilor, în copie;
- Certificat de înregistrare fiscală, în copie;
- Certificatul de acreditare pentru tipul de serviciu social pe care îl furnizează în clădirea obiect al proiectului, pentru un serviciu social similar furnizat la o altă localizare (în cazul

⁵⁰ Pentru UAT/APL nu este necesară prezentarea documentelor statutare

⁵¹ Toate documentele solicitate în copie trebuie să fie stampilate de Solicitant (reprezentantul legal al Solicitantului) cu mențiunea „Conform cu originalul” și semnate de către acesta sau de către persoana împuternicită pentru exemplarul original al Cererii de finanțare.

modernizării/ extinderii unei clădiri, pentru înființarea unui nou centru social). Certificatul de acreditare se va identifica prin număr, serie și data eliberării, în copie.

iii) Pentru furnizorii de servicii sociale de drept privat - culte, recunoscute în România și acreditate ca furnizori de servicii sociale:

- Statutul sau codul canonic al cultului
- Actul/ documentul de înființare a unității/ structurii de cult, conform reglementărilor specifice fiecărui cult recunoscut în România
- Certificatul de acreditare pentru tipul de serviciu social pe care îl furnizează în clădirea obiect al proiectului, pentru un serviciu social similar furnizat la o altă localizare (în cazul modernizării/ extinderii unei clădiri, pentru înființarea unui nou centru social). Certificatul de acreditare se va identifica prin număr, serie și data eliberării, în copie.

În cazul fundațiilor și asociațiilor constituite/ patronate de culte recunoscute în România vor fi anexate documentele menționate la *punctul ii*) și orice alt document privind înființarea specific respectivului cult.

Pentru parteneriate: acord de parteneriat, în original⁵² (Modelul G la cererea de finanțare)

Atenție! Acordul de parteneriat trebuie să conțină obligatoriu următoarele elemente:

- *Denumirea și adresa exactă a fiecărui partener;*
- *Desemnarea liderului de proiect din cadrul partenerilor;*
- *Numele și funcția reprezentanților legali ai fiecărui partener, inclusiv a liderului de proiect, semnatori ai acordului de parteneriat;*
- *Obiectivul Acordului de parteneriat;*
- *Perioada de valabilitate a acordului de parteneriat;*
- *Drepturile și obligațiile liderului și ale partenerilor;*
- *Prezentarea modului în care liderul de proiect și partenerul asigură întreținerea infrastructurii modernizate/ dezvoltate pentru care s-a acordat finanțare, pe o perioadă de cel puțin 5 ani după finalizare / dare în exploatare și modul în care asigură exploatarea în această perioadă.*
- *Modalitatea de acordare a dreptului de utilizare a echipamentelor achiziționate prin proiect către furnizorul de servicii sociale, dacă este cazul.*

Pentru fiecare membru al parteneriatului se vor anexa de asemenea documentele statutare corespunzătoare, așa cum sunt ele menționate la punctele i) - iii).

Atenție! Lipsa Acordului de parteneriat ca anexă la Cererea de finanțare conduce automat la respingerea cererii de finanțare

Cele mai recente situații financiare ale solicitantului (și ale partenerului, unde este cazul) vizate de Administrația finanțelor publice, în copie⁵³,

- Bilanțul contabil vizat de Administrația financiară pentru anul anterior depunerii cererii de finanțare, inclusiv contul de rezultat patrimonial, Cont de execuție bugetară, în cazul în cazul solicitanților unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale), servicii publice de asistență socială, instituții publice care au constituit compartimente de asistență socială - furnizori publici de servicii sociale, inclusiv atunci când acestea sunt membre ale unui parteneriat.
- Cel mai recent bilanț, contul rezultatului exercițiului, note explicative - în cazul furnizorilor privați de servicii sociale, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.⁵⁴

⁵² Cerința referitoare la forma originală a documentelor solicitate este valabilă numai pentru exemplarul original al Cererii de finanțare. Exemplarele copie vor conține fotocopii simple ale acestor documente.

⁵³ Copiile trebuie să fie stampilate de Solicitant (reprezentantul legal al Solicitantului) cu mențiunea „Conform cu originalul” și semnate de către acesta sau de către persoana împuternicită

Declarația de eligibilitate, în original⁵⁵,

prin care solicitantul (și partenerii, unde este cazul) declară următoarele:

- organizația nu se încadrează în nici una din categoriile menționate la capitolul II.1.1, punctul 4 din Ghid;
- Proiectul propus nu a mai beneficiat de finanțare comunitară în ultimii 5 ani înainte de data depunerii Cererii de finanțare, pentru același tip de activități (e.g. modernizare clădiri/ extindere, modernizare utilități generale și specifice ale centrelor sociale, creare/modernizare facilități de acces), realizate asupra aceluiași imobil / aceluiași segment de imobil și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare.
- Imobilul care face obiectul investiției îndeplinește cumulativ condițiile enumerate în capitolul II.1.1, punctul 5

Atenție! În cazul parteneriatelor se va completa câte o Declarație de eligibilitate atât de către lider cât și de către partener, conform Modelului B la Formularul Cererii de finanțare - Declarație de eligibilitate

Declarație de angajament în original, semnată de către solicitant/ lider și fiecare dintre parteneri (în cazul parteneriatelor) (întocmită în conformitate cu modelul C la Formularul Cererii de finanțare), prin care acesta se obligă

- Să furnizeze contribuția proprie ce îi revine din costurile eligibile;
- Să finanțeze toate costurile neeligibile inclusiv a cheltuielilor conexe proiectului,;
- Să asigure resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor din instrumente structurale;
- Să mențină proprietatea facilităților modernizate/ extinse și natura activității pentru care s-a acordat finanțare, pe o perioadă de cel puțin 5 ani după finalizare / dare în exploatare și să asigure exploatarea și întreținerea în această perioadă;
- Să se asigure ca bunurile achiziționate ca urmare a obținerii finanțării prin Programul Operațional Regional, nu sunt înstrăinate, închiriate, gajate pe o perioadă de 5 ani de la finalizarea proiectului;
- Să se asigure că nu se desfășoară activități economice în scopul obținerii de profit din echipamentele achiziționate prin proiect sau din utilizarea imobilului modernizat/ extins;
- Să se asigure că nu se desfășoară alte activități economice în scopul obținerii de venituri din echipamentele achiziționate prin proiect sau din utilizarea imobilului modernizat/ extins, în afara activităților pentru care a fost finanțat proiectul;
- Să respecte, pe durata pregătirii proiectului și a implementării acestuia, prevederile legislației comunitare și naționale în domeniul egalității de șanse, nediscriminării, protecției mediului, eficienței energetice, achizițiilor publice și ajutorului de stat.

Atenție În cazul parteneriatelor se va completa câte o Declarație de angajament atât de către lider cât și de către fiecare partener.

Copie după documentele care dovedesc dreptul de proprietate/ administrare al solicitantului și/sau partenerului, dacă este cazul, asupra imobilului care face obiectul investiției sau, solicitantul și/sau partenerul au în concesiune sau folosință imobilul.

⁵⁴ Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 1969/9.11.2007 pentru aprobarea reglementărilor contabile pentru persoanele juridice fără scop patrimonial (M0 nr. 846/10.12.2007).

⁵⁵ Cerința referitoare la forma originală a documentelor solicitate este valabilă numai pentru exemplarul original al Cererii de finanțare. Exemplarele copie vor conține fotocopii simple ale acestor documente.

**UAT (APL), UAT (APL) lider al unui
parteneriat**

- Copie a Hotărârii de guvern publicată în Monitorul Oficial privind proprietatea publică asupra terenului și/sau infrastructurii, conform prevederilor Legii nr.213/1998 referitoare la proprietatea publică și administrarea judiciară, pentru a demonstra că solicitantul - administrația publică locală eligibilă este administratorul legal.

sau

- Copie după alte documente legale (Legi, Ordonanțe, Hotărâri de Guvern, Ordine ale Miniștrilor, Hotărâri ale Consiliilor Locale sau Județene, etc) publicate în Monitorul Oficial, pentru cazuri particulare.

sau

- Documente cadastrale și înregistrarea terenurilor în registre (extras de carte funciară/ intabulare), în copie.

sau

- Contract de comodat și drept de administrare, care acoperă o perioadă corespunzătoare celei menționate la secțiunea II.1.1 punctul 5), de la data depunerii Cererii de finanțare, în copie.

**Furnizori de servicii sociale de drept public -
Instituțiile publice de asistență socială, ONG,
unități/ structuri de cult (inclusiv ca membri
ai unui parteneriat)**

- Act de proprietate⁵⁶ și documente cadastrale și înregistrarea terenurilor în registre (extras de carte funciară/ intabulare), în copie.

sau

- Contract de concesiune/ comodat și drept de administrare, care acoperă o perioadă corespunzătoare celei menționate la secțiunea II.1.1 punctul 5), de la data depunerii Cererii de finanțare, în copie.

și

- Declarația proprietarului, autenticată, prin care își exprimă acordul ca Solicitantul/ partenerul să realizeze investiții asupra infrastructurii și terenului (în original)

Documentația tehnico-economică, aprobarea și avizele asupra documentației tehnico-economice emise de către autoritățile abilitate, sau de către beneficiar - după caz, în copie

În conformitate cu prevederile HG nr. 28/09.01.2008 pentru aprobarea conținutului cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții,

- **proiectarea lucrărilor de construcții pentru obiective de investiții noi, inclusiv extinderi, se elaborează în următoarele faze:**

Studiu de fezabilitate

Proiect tehnic

Detalii de execuție

- **proiectarea lucrărilor de construcții pentru intervenții la construcții existente, inclusiv instalațiile aferente, se elaborează în următoarele faze:**

Expertiză tehnică, și după caz, audit energetic

Documentație de avizare a lucrărilor de intervenții

Proiect tehnic

⁵⁶ Furnizorii de servicii sociale de drept public vor face după caz dovada dreptului de proprietate sau administrare a imobilului. În cel de-al doilea caz, se va arăta cine deține proprietatea asupra respectivului imobil.

Detalii de execuție.

Aceste prevederi nu se aplică în cazul:

- Obiectivelor de investiții/ lucrărilor de intervenții aflate în curs de execuție la data intrării în vigoare a hotărârii;
- Obiectivelor de investiții/ lucrărilor de intervenții pentru ale căror studii de fezabilitate/ documentații de avizare a lucrărilor de intervenții au fost demarate procedurile de achiziție publică, în condițiile legii sau ale căror studii de fezabilitate/ documentații de avizare a lucrărilor de intervenții au fost finalizate și aprobate de ordonatorul de credite, în conformitate cu legislația specifică - la data intrării în vigoare a hotărârii.

Atenție Devizul general întocmit la faza de proiectare a se actualizează prin grija beneficiarului, ori de câte ori este necesar, dar de regulă în următoarele situații:

la data supunerii spre aprobare a documentației tehnico-economice

la data solicitării autorizației de construire

la data organizării procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică pentru execuția de lucrări

după încheierea contractelor de achiziție, rezultând valoarea de finanțare a obiectivului de investiții/ lucrărilor de intervenții

la data întocmirii sau modificării de către ordonatorul principal de credite potrivit legii a listei obiectivelor de investiții anexă la bugetul de stat sau la bugetul local atât pentru obiective de investiții noi cât și în continuare.

La cererea de finanțare va fi anexat:

- Studiul de fezabilitate conform **Modelului D1**, în cazurile exceptate de la aplicarea prevederilor HG nr.28/09.01.2008, pentru aprobarea conținutului cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții;

sau

- Documentația tehnico-economică conform prevederilor HG nr. 28/09.01.2008, după intrarea în vigoare a acestui act normativ.

Atenție: Documentația tehnico-economică nu trebuie să fi fost elaborată / revizuită / reactualizată cu mai mult de 24 de luni înainte de data depunerii Cererii de finanțare.

În cazul documentațiilor tehnico-economice elaborate cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare, respectiv între 13 și 24 de luni înainte de data depunerii cererii de finanțare, solicitantul de finanțare va prezenta un deviz general actualizat cu cel mult 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.

Documentația tehnico-economică trebuie însoțită de hotărârea autorității administrației publice locale/ organelor abilitate ale solicitantului⁵⁷ de aprobare a acesteia.

Atenție: In cererea de finanțare, la pct 3.4.1 se va menționa data lansării procedurii de achiziție pentru elaborarea documentației tehnico-economice, data elaborării, data actualizării (dacă este cazul).

Analiza cost-beneficiu (dacă nu este inclusă în documentația tehnico-economică)

⁵⁷ Hotărârea Adunării Generale a Asociațiilor / Consiliului Director, în cazul ONG-urilor, Hotărârea organelor de conducere ale unității/ structurii de cult, conform statutelor/ canoanelor aprobate prin Hotărâre de Guvern.

elaborată pe baza *instrucțiunilor prezentate în Anexa nr. 2 la prezentul Ghid*, instrucțiuni care au la bază Documentul de lucru 4 al Comisiei Europene, Direcția Generală Politică Regională - îndrumar pentru elaborarea analizei cost-beneficiu pentru proiectele ce urmează a fi co-finanțate din FEDR sau Fondul de Coeziune în perioada de programare 2007-2013.

Certificatul de urbanism, în copie⁵⁸

Certificatul de urbanism⁵⁹ este actul de informare prin care autoritățile emitente fac cunoscute solicitantului elementele privind regimul juridic, economic și tehnic al terenurilor și construcțiilor existente la data solicitării și stabilesc cerințele urbanistice ce urmează să fie îndeplinite în funcție de specificul amplasamentului, precum și lista cuprinzând avizele și acordurile legale, necesare în vederea autorizării.

Certificatul de urbanism se eliberează, după caz de către: președinții consiliilor județene, de primarul general al municipiului București, de primarii municipiilor, sectoarelor municipiului București, ai orașelor și comunelor (art. 4 din Legea 50/1991 republicată cu modificările și completările ulterioare).

Certificatul de urbanism se eliberează în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii. În cererea pentru eliberarea certificatului de urbanism, solicitantul trebuie să precizeze elementele de identificare ale imobilului pentru care se solicită certificatul și să menționeze, în mod obligatoriu, scopul emiterii acestui certificat.

Pentru emiterea certificatului de urbanism solicitantul - orice persoană fizică sau juridică interesată - trebuie să depună la emitent o documentație cuprinzând:

- a) cerere-tip ("Cerere pentru emiterea certificatului de urbanism") completată cu elementele de identificare ale solicitantului și imobilului, precum și cu precizarea scopului solicitării actului;
- b) planuri topografice sau cadastrale la scările 1:500, 1:2000 sau 1:10.000, după caz, - vizate de Oficiul de cadastru și publicitate imobiliară al județului sau al municipiului București, după caz -, cu indicarea imobilului - teren și/sau construcții; (2 exemplare) (planurile se obțin contra cost de la unitatea teritorială specializată care le gestionează)
- c) documentul de plată a taxei de eliberare a certificatului de urbanism (în copie).

Prin certificatul de urbanism emitentul stabilește, împreună cu reprezentanții împuterniciți ai serviciilor deconcentrate ale administrației publice centrale, lista avizelor și/ sau acordurilor legale strict necesare autorizării lucrărilor de construcții, inclusiv pentru organizarea execuției lucrărilor.

Dacă scopul emiterii certificatului de urbanism este obținerea autorizației de construire/ desființare, acesta va fi însoțit de formularele fișelor tehnice strict necesare în vederea emiterii acordului unic.

De asemenea, în documentele anexă la certificatul de urbanism emitentul are obligația de a comunica solicitantului taxele legale necesare avizării documentației în vederea autorizării.

Emitentul certificatului de urbanism stabilește termenul de valabilitate al acestuia pentru un interval de timp cuprins între 6 și 24 de luni de la data emiterii, termen acordat solicitantului în vederea utilizării acestuia în scopul pentru care a fost emis.

⁵⁸ Secțiune elaborată pe baza Legii nr. 50/ 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată și a Ordinului ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 1430/ 2005 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991

⁵⁹ Legea Nr. 50/29.07.1991 republicată privind autorizarea executării lucrărilor de construcții (MO nr.933/13.10.2004), cu modificările și completările ulterioare.

Fișa tehnică privind condițiile de protecție a mediului și studiul de evaluare a impactului asupra mediului, în copie, dacă este cazul

Dacă prin certificatul de urbanism nu este solicitată Fișa tehnică privind condițiile de protecție a mediului, solicitantul va preciza acest lucru în cererea de finanțare, la punctul 3.2 „Dezvoltarea durabilă și eficiența energetică”.

Dacă prin certificatul de urbanism se specifică necesitatea elaborării fișei tehnice privind condițiile de protecția mediului, conform art. 16 din Ordinului ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 1430/2005 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50/ 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții (MO nr. 825 bis/13.09.2005) **aceasta va fi anexată la cererea de finanțare.**

Pentru proiectele de investiții noi și pentru orice modificare sau extindere care poate avea efecte semnificative asupra mediului, inclusiv pentru proiectele de dezafectare, aferente activităților stabilite prin HG nr. 918/2002 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului și OUG nr. 34/2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 645/2002, **este obligatorie solicitarea acordului de mediu.**

Solicitarea pentru emiterea acordului de mediu, însoțită de fișa tehnică privind condițiile de protecție a mediului (anexă la certificatul de urbanism), se depune la autoritatea publică pentru protecția mediului pe raza căreia se află amplasamentul ales al proiectului.

Formularele fișelor tehnice se pun la dispoziția solicitanților, contra cost, odată cu certificatul de urbanism, pentru a fi utilizate în faza de proiectare și de pregătire a autorizării.

Fișa tehnică, anexată la certificatul de urbanism, se completează de către proiectant, pe proprie răspundere cu datele și elementele tehnice rezultate din proiect, în conformitate cu cerințele avizatorului.

În funcție de impactul asupra mediului al proiectului supus autorizării, autoritatea publică pentru protecția mediului stabilește procedura care va fi urmată:

- **Clasarea proiectului ca având impact nesemnificativ asupra mediului și aplicarea pe fișa tehnică a ștampilei de tip A, cu inscripția: „Se supune CAU⁶⁰. Nu face obiectul procedurii de mediu”.**

Fișa tehnică pe care s-a aplicat ștampila de tip A se transmite solicitantului în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii solicitării.

- **Aplicarea unei proceduri simplificate de avizare pentru proiectele sau activitățile cu impact redus asupra mediului și aplicarea pe fișa tehnică a ștampilei de tip B, cu inscripția: „Se supune CAU. Face obiectul procedurii de mediu fără acord de mediu”.**

Fișa tehnică privind protecția mediului pentru emiterea acordului unic se depune, împreună cu toate documentele prevăzute în legislația privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, la Ghișeul unic, urmând a fi avizată de autoritatea competentă pentru protecția mediului în cadrul ședinței Comisiei de Acord Unic.

Vizarea fișei tehnice se realizează în termen de 20 de zile lucrătoare.

Avizarea fișei tehnice se va face cu impunerea obligativității solicitării și obținerii **autorizației de mediu** la punerea în funcțiune a investiției aferente activităților cu impact redus asupra mediului.

⁶⁰ CAU - Comisia pentru Acord Unic

- **Aplicarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului în vederea emiterii acordului/ acordului integrat de mediu și aplicarea pe fișa tehnică a ștampilei de tip B, cu inscripția: „Se supune CAU. Face obiectul procedurii de mediu cu acord/ acord integrat de mediu”**

Pentru acele proiecte pentru care fac obiectul procedurii de mediu, cu acord de mediu, **studiul de impact asupra mediului va fi anexat la Cererea de finanțare.**

Pentru mai multe detalii privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului și emiterea acordului de mediu vă rugăm să consultați Anexa nr. 12 la prezentul ghid, realizată pe baza legislației în vigoare și a ghidurilor elaborate de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile. Anexa include și un scurt glosar de termeni, așa cum sunt aceștia definiți prin Ordonanță de Urgență nr. 195 din 22 decembrie 2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare.

Înainte de punerea în funcțiune a investițiilor aferente activităților cu impact semnificativ asupra mediului pentru care s-a obținut acord de mediu/ acord integrat de mediu, titularii sunt obligați să depună solicitarea și să obțină autorizația de mediu/ autorizația integrată de mediu.

A se consulta în acest sens Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1798/2007 privind aprobarea Procedurii de emiterie a autorizației de mediu.

Dovada capacității de a asigura contribuția proprie la valoarea cheltuielilor eligibile și de finanțare a cheltuielilor neeligibile ale proiectului, în copie

UAT (APL)

Hotărârea Consiliului Local / Consiliului Județean / Consiliile Locale ale sectoarelor Municipiului București / Consiliului General al Municipiului București de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect și a acordului de parteneriat (dacă este cazul)

Furnizori de servicii sociale de drept public

Hotărârea Consiliului Local / Consiliului Județean / Consiliile Locale ale sectoarelor Municipiului București / Consiliului General al Municipiului București de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect și a acordului de parteneriat (dacă este cazul)

sau

Hotărârea ordonatorului de credite de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect și a acordului de parteneriat (dacă este cazul)

ONG

Hotărârea Adunării Generale a Asociațiilor / Consiliului Director, de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect și a acordului de parteneriat (dacă este cazul)

Unități de cult/ structuri ale cultelor

Hotărârea organelor de conducere ale unității/ structurii de cult, de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect și a acordului de parteneriat (dacă este cazul), în conformitate cu prevederile statutelor sau canoanelor cultelor recunoscute în România aprobate prin Hotărâre de Guvern.

În hotărârile menționate trebuie să fie incluse toate cheltuielile pe care solicitantul trebuie să le asigure pentru implementarea proiectului (contribuția proprie a solicitantului necesară pentru implementarea proiectului, cheltuielile neeligibile și resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor din instrumente structurale) .

În cazul parteneriatelor, se vor prezenta hotărârile menționate atât pentru lider cât și pentru fiecare dintre parteneri, Aceste hotărâri vor menționa și aprobarea acordului de parteneriat.

Atenție În hotărârile menționate, trebuie să fie incluse toate cheltuielile pe care solicitantul trebuie să le asigure pentru implementarea proiectului (contribuția la cheltuielile eligibile, cheltuielile neeligibile și cheltuielile conexe⁶¹).

CV-uri și/sau Fișele de post, în copie

(a se vedea cerințele și precizările de la capitolul II.1.1. punctul 6)

Alte anexe, în copie

În cazul cererilor de finanțare la care solicitantul este autoritate publică locală, iar furnizorul de servicii sociale este privat (indiferent de tipul de operațiuni propuse prin proiect), se va prezenta documentația privind selecția transparentă a furnizorului privat de servicii sociale care își va desfășura activitatea în clădirea obiect al cererii de finanțare (inclusiv dacă autoritatea publică locală depune o cerere de finanțare în cadrul unui parteneriat cu un furnizor privat de servicii sociale). Informații privind experiența anterioară a solicitantului sau partenerilor, după caz, în gestionarea de proiecte similare finanțate din fonduri publice (indiferent de sursa acestora).

Orice alte documente și/ sau studii care pot conduce la justificarea oportunității proiectului care face obiectul cererii de finanțare.

II.3.2. Lista de verificare a Cererii de finanțare

ATENȚIE! Cererea de finanțare și anexele-formular, completate conform instrucțiunilor din ghid, precum și celelalte anexe cerute prin prezentul ghid constituie dosarul cererii de finanțare.

Solicitantul de finanțare trebuie să întocmească un **original și 3 copii** ale dosarului cererii de finanțare.

Pașii pe care trebuie să îi parcurgă Solicitantul de finanțare în întocmirea **dosarului original** al Cererii de finanțare sunt:

- Se completează un formular al Cererii de finanțare conform instrucțiunilor din prezentul ghid și a instrucțiunilor din formularul standard; se recomandă ca formularul Cererii de finanțare să nu fie tipărit față-verso!
- Se atașează la Cererea de finanțare anexele, în ordinea prevăzută mai jos, în lista de verificare a conformității administrative; se recomandă ca între Cererea de finanțare și anexe precum și între anexe să se introducă o pagină despărțitoare cu titlul anexe respective (**aceasta pagină nu va fi numerotată!**)
  - **ATENȚIE!** Unele anexe la dosarul original al Cererii de finanțare sunt copii ale unor documente care se regăsesc în original numai la sediul beneficiarului (e.g documente referitoare la situațiile financiare ale solicitantului, fișe de post, documente cadastrale etc). Copiile după aceste documente vor fi ștampilate/marcate cu mențiunea "**conform cu originalul**" înainte de a fi puse la dosarul Cererii de finanțare. Cererea de finanțare și anexele la aceasta se semnează de către responsabilul legal al solicitantului sau împuternicitul acestuia, pe fiecare pagină (sau se ștampilează cu ștampila purtând semnătura reprezentantului legal, dacă Solicitantul dispune de astfel de facilități), în partea dreapta, în josul paginii și se ștampilează pe fiecare pagină, lângă semnătură.
  - **ATENȚIE!** Dacă sunt documente elaborate față-verso (e.g Studiu de fezabilitate etc), Solicitantul va numerota în ordine cronologică fiecare filă (față-verso) și va ștampila fiecare filă (față-verso) conform celor de mai sus.
  - Pagina opis va fi pagina 0 a cererii de finanțare.
- După ce documentele care constituie dosarul cererii de finanțare sunt numerotate și ștampilate se întocmește opisul.

⁶¹ Vezi definiția cheltuielilor conexe din Glosarul de Termeni.

- Documentele care constituie dosarul Cererii de finanțare se leagă (recomandat a se îndosaria în biblioraft/ bibliorafuri, numerotate volumul I, volumul II, etc.) în ordinea prevăzută mai jos, în lista de verificare a conformității administrative.

Înainte de a îndosaria originalul dosarului cererii de finanțare, Solicitantul va multiplica în trei exemplare documentația. Documentele pot fi copiate față-verso. Fiecare copie se va lega /îndosaria ca și originalul dosarului cererii de finanțare.

Solicitanții trebuie să verifice dacă dosarul Cererii de finanțare este complet, pe baza Listei de verificare a conformității administrative de mai jos:

Cererea de finanțare (inclusiv anexele) redactată în 4 exemplare (1 original și 3 copii) marcate corespunzător („original”, ”copie”)	☐
Cererea de finanțare (inclusiv anexele) numerotată, semnată și ștampilată conform instrucțiunilor din Ghid	☐
Cererea de finanțare datată, ștampilată și semnată de reprezentantul legal / persoana împuternicită (secțiunea 5.1 din formularul Cererii de finanțare)	☐
Cererea de finanțare respectă modelul standard	☐
Toate rubricile din cererea de finanțare sunt completate	☐
Anexele la Cererea de finanțare respectă modelul standard (acolo unde acesta a fost prevăzut)	☐
Opisul completat conform modelului	☐
La Cererea de finanțare sunt atașate următoarele anexe:	
Rezumatul proiectului, conform modelului standard, în original	☐
Actul de împuternicire, în original	☐
Documentele statutare corespunzătoare fiecărui tip de solicitant, sunt anexate în copie, sunt ștampilate de solicitant cu mențiunea „Conform cu originalul” și semnate de către acesta sau de către persoana împuternicită.	☐
În cazul furnizorilor de servicii sociale: certificatul de acreditare pentru prestarea unui serviciu social în clădirea obiect al proiectului, sau pentru un serviciu social similar cu cel care va fi prestat în clădirea care face obiectul proiectului/ ⁶²	☐
Documente din care să rezulte selectarea transparentă a furnizorului de servicii sociale de către o autoritate publică locală, dacă este cazul	☐
Acordul de parteneriat, în original (în cazul parteneriatului)	☐
Situațiile financiare anuale ale solicitantului/ partenerilor (dacă este cazul), în copie	☐
Declarația de eligibilitate a solicitantului - și a fiecărui partener, dacă este cazul - în original, conform modelului standard	☐
Declarația de angajament a solicitantului - și a fiecărui partener, dacă este cazul - în original, conform modelului standard	☐
Copie după documentele ce atestă dreptul de proprietate/ administrare asupra imobilului; contract de concesiune sau comodat, însoțite de drept de administrare/ acordul proprietarului pentru realizarea proiectului, după caz	☐
Documentația tehnico-economică, în copie, însoțită de Hotărârea autorității administrației	☐

⁶² În cazul cererilor de finanțare depuse de autorități ale administrației publice care vizează modernizarea/extinderea clădirilor pentru înființarea de noi centre sociale, se va prezenta acreditarea furnizorului de servicii sociale care își va desfășura activitatea în sediul respectiv, dacă acesta este cunoscut la data depunerii cererii de finanțare. Dacă furnizorul de servicii sociale care își va desfășura activitatea în sediul care face obiectul proiectului nu este cunoscut la data depunerii cererii de finanțare, certificatul de acreditare se va verifica la contractare.

publice locale/ organelor abilitate ale solicitantului de aprobare	
Documentația tehnico-economică nu a fost elaborată / revizuită / reactualizată cu mai mult de 24 de luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.	☐
Analiza cost-beneficiu (daca nu este inclusă în Documentația tehnico-economică), în copie	☐
Certificatul de urbanism, în copie	☐
Fișa tehnică privind condițiile de protecția mediului (unde este cazul), în copie	☐
Studiul de evaluare a impactului asupra mediului (unde este cazul), în copie	☐
Hotărârea de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect (contribuția proprie a solicitantului necesară pentru implementarea proiectului, cheltuielile neeligibile și resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor din instrumente structurale), specifice fiecărui tip de solicitant, inclusiv pentru parteneri dacă este cazul, în copie	☐
Fișele de post și/sau CV -urile, în copie	☐
Informații privind experiența anterioară a solicitantului sau partenerilor, după caz, în gestionarea de proiecte similare finanțate din fonduri publice (indiferent de sursa acestora).	☐
Orice alte documente sau studii care pot conduce la justificarea oportunității proiectului care face obiectul cererii de finanțare	☐
Documentele atașate sunt valabile, conform Opis-ului (perioada de valabilitate)	☐
Cererea de finanțare este transmisă într-un colet sigilat	☐
Partea exterioară a coletului sigilat poartă eticheta cu toate detaliile de identificare (axa prioritară, domeniu de intervenție, organism intermediar, solicitant, titlu proiect, localizare)	☐

II.3.3. Întocmirea bugetului

În completarea Secțiunii 4 „Finanțarea proiectului” din Cererea de finanțare, **solicitantul va ține cont de criteriile de eligibilitate a cheltuielilor și stabilirea contribuției proprii**, detaliate mai jos.

Criteriile de eligibilitate a cheltuielilor

O cheltuială poate fi considerată drept cheltuială eligibilă pentru cofinanțare (rambursare în limita stabilită) în cadrul POR, dacă îndeplinește cumulativ următoarele criterii⁶³:

- este efectiv plătită între 1 ianuarie 2007 și 31 decembrie 2015

În cazul cheltuielilor efectuate înainte de data depunerii Cererii de finanțare, nu se vor anexa la formularul Cererii de finanțare facturi, ordine de plată etc., ca dovadă a efectuării respectivelor cheltuieli. Acestea vor face obiectul cererilor de rambursare și se vor transmite după data semnării contractului de finanțare, în condițiile prevăzute în cadrul contractului de finanțare.

Identificarea cheltuielilor efectuate înainte de data depunerii Cererii de finanțare, se va face la Secțiunea 3.4 „Achiziții publice” din Formularul Cererii de finanțare.

- este însoțită de facturi,

în conformitate cu prevederile legislației naționale, sau de alte documente contabile cu valoare probatorie, echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi auditate și identificate.

- este în conformitate cu prevederile Contractului de finanțare,

⁶³ Conform Hotărârii de Guvern 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, publicată în Monitorul Oficial nr. 517 din 1 august 2007

încheiat de către Autoritatea de management, prin intermediul Agenției pentru Dezvoltare Regională (în calitate de Organism intermediar).

- este conformă cu prevederile legislației naționale și comunitare, în special în ceea ce privește:

regimul achizițiilor publice, prin respectarea normelor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 34/2006⁶⁴ privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, precum și a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 94 din 26 septembrie 2007⁶⁵ pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii

- este menționată în lista cheltuielilor eligibile:

Lista cheltuielilor eligibile⁶⁶

CAP. 1 Cheltuieli privind achiziția terenului, amenajarea acestuia și amenajări pentru protecția mediului
1.1. Achiziția terenului⁶⁷ Cheltuielile efectuate pentru achiziția de terenuri sau expropriere sunt considerate eligibile în limita a 10% din valoarea totală eligibilă a proiectului, cu respectarea prevederilor art. 6 din H.G. nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale.
1.2. Amenajarea terenului Se includ cheltuielile efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea amplasamentului și care constau în demontări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, drenaje.
1.3. Amenajări pentru protecția mediului Se includ cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor.
CAP. 2 Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică
Sunt considerate eligibile, în limita a 5% din valoarea totală eligibilă a proiectului, cheltuielile legate de proiectare și asistență tehnică, cuprinzând cheltuielile privind studiile de teren, obținerea de avize, acorduri și autorizații, proiectarea și ingineria, consultanța și asistența tehnică.
2.1. Studii de teren Se cuprind cheltuielile pentru studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate a terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție.
2.2. Obținere avize, acorduri și autorizații Se includ cheltuielile pentru: a) obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism, taxa pentru obținerea/

⁶⁴ Publicată în Monitorul Oficial nr. 418 din 15 mai 2006

⁶⁵ Publicată în Monitorul Oficial nr. 676 din 4 octombrie 2007

⁶⁶ Conform Ordinului comun al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor nr. 1119/ 30.10.2007 și al ministrului economiei și finanțelor nr. 2392/ 13.12.2007 pentru aprobarea categoriilor de cheltuieli eligibile pentru domeniul major de intervenție, "Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale", publicat în MO nr. 19/10.01.2008

⁶⁷ Dacă este necesar, în cazul extinderii.

- prelungirea valabilității autorizației de construire conform legii;
- b) obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie;
- c) obținerea acordului de mediu;
- d) obținerea avizului PSI;

2.3. Proiectare și inginerie

În categoria cheltuielilor eligibile privind proiectarea și ingineria se includ, cu respectarea prevederilor art. 9 din H.G. nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cheltuielile efectuate pentru:

- a) elaborarea tuturor fazelor de proiectare (studiu de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție);
- b) plata verificării tehnice a proiectării;
- c) elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție, documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament.
- d) expertiza tehnică (în cazul lucrărilor de modernizare sau consolidare la construcții existente sau pentru continuarea lucrărilor de construcții începute și neterminate).

2.4. Consultanță

Cheltuielile eligibile privind serviciile de consultanță includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- a) plata serviciilor de consultanță la elaborarea studiilor de piață și de evaluare;
- b) plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului proiectului finanțat;
- c) plata asistenței/ consultanței juridice, în scopul elaborării documentației de atribuire și/sau aplicării procedurii de atribuire a contractelor de achiziție publică.

2.5. Asistență tehnică

În categoria cheltuielilor eligibile privind asistența tehnică se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- a) asistență tehnică din partea proiectantului, în cazul când aceasta nu intră în tarifarea proiectării;
- b) asigurarea supravegherii execuției prin inspectori de șantier desemnați de autoritatea contractantă.

CAP. 3 Cheltuieli pentru investiția de bază

3.1. Construcții și instalații

Cheltuielile eligibile efectuate pentru construcții și instalații cuprind cheltuielile aferente execuției obiectivului de investiție, și anume cheltuieli de lucrări pentru:

- a) reabilitarea/ modernizarea/ extinderea clădirilor centrelor sociale
- b) reabilitarea/ modernizarea/ extinderea clădirilor pentru înființarea de noi centre sociale;
- c) reabilitarea/ modernizarea utilităților generale (precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică) și specifice centrelor sociale;
- d) amenajarea unor ateliere de lucru în cadrul centrelor sociale
- e) crearea/ modernizarea facilităților de acces pentru persoane cu dizabilități.

3.2. Utilaje, instalații și echipamente specifice centrelor sociale

Cheltuielile eligibile efectuate pentru dotarea centrelor sociale și a unor ateliere de lucru în cadrul centrelor sociale cuprind cheltuielile efectuate pentru dotarea cu echipamente adaptate nevoilor beneficiarilor de servicii sociale, astfel:

- a) cheltuielile pentru procurarea utilajelor și echipamentelor tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale;
- b) mobilier specific pentru dotarea infrastructurii serviciilor sociale;
- c) cheltuieli pentru achiziționarea echipamentelor de specialitate;
- d) cheltuieli pentru achiziționarea și instalarea de sisteme și echipamente pentru persoane cu dizabilități
- e) echipamente IT.

3.3. Programe informatice

Se includ cheltuielile pentru achiziționarea de programe informatice

CAP. 4 Alte cheltuieli eligibile

4.1. Organizare de șantier

Se cuprind cheltuielile estimate ca fiind necesare contractantului în vederea creării condițiilor de desfășurare a activității de construcții-montaj.

4.1.1. Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier

Se cuprind cheltuielile legate de lucrări de nivelări ale terenurilor naturale, dezafectări locale de căi de comunicație sau construcții, bransarea la utilități, realizarea de căi de acces.

4.1.2. Cheltuieli aferente activităților conexe organizării de șantier

Cheltuielile eligibile aferente activităților conexe organizării de șantier includ cheltuielile pentru:

- a) obținerea autorizației de execuție a lucrărilor de organizare de șantier;
- b) taxe de amplasament;
- c) contractele temporare cu furnizorii de utilități și cu unitățile de salubritate.

4.2. Cheltuieli pentru cotele legale

Cheltuielile considerate eligibile pentru cote legale cuprind, după caz:

- a) cota aferentă inspecției pentru controlul calității lucrărilor de construcții;
- b) cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții;
- c) cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor.

4.3. Cheltuieli diverse și neprevăzute

(1) Cheltuielile diverse și neprevăzute se consideră eligibile dacă sunt detaliate, prin documente justificative corespunzător și doar în limita a maxim 10% din valoarea uneia sau, cumulativ, a mai multor cheltuieli menționate la Cap.3, în funcție de natura și complexitatea lucrărilor.

(2) În limita procentului stabilit, se acoperă, după caz, cheltuielile rezultate în urma modificărilor de soluții tehnice, cantități suplimentare pentru realizarea lucrărilor, utilaje sau dotări ce se impun pe parcursul derulării investiției, precum și cheltuielile de conservare pe parcursul întreruperii execuției din cauze independente de autoritatea contractantă.

CAP. 5 Cheltuieli aferente implementării programului

Sunt eligibile cheltuielile aferente activităților de audit și cheltuielile cu publicitatea și informarea, cu respectarea prevederilor contractului de finanțare.

Amortizarea este considerată cheltuială eligibilă în condițiile respectării prevederilor H.G. nr.759/2007⁶⁸ privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale.

Atenție Solicitanții ale căror proiecte au fost pregătite din alte surse decât cele proprii (precum HG nr. 811/ 2006, PHARE, UNDP, acorduri bilaterale, etc) trebuie să includă cheltuielile aferente pregătirii în bugetul proiectului ca și cheltuieli neeligibile (punctul 4.1 Bugetul proiectului din cadrul cererii de finanțare). La punctul 4.2 Surse de finanțare a proiectului din cererea de finanțare, pentru liniile I a și II b, se va trece valoarea totală a cheltuielilor neeligibile ale proiectului și se va insera o notă în care se va face mențiunea: „Valoarea totală a cheltuielilor neeligibile suportate din alte surse este de < valoare lei>lei, reprezentând <se enumeră tipul de cheltuieli : SF/PT/ SF și PT> din cadrul <denumire program/ proiect/ act normativ>.

Orice cheltuială care nu se regăsește în lista cheltuielilor eligibile aprobată prin Ordinul comun al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor nr. 1119/30.10.2007 și al ministrului economiei și finanțelor nr. 2392/ 13.12.2007, va fi considerată drept cheltuială neeligibilă pentru cofinanțare prin POR.

Următoarele categorii de cheltuieli nu sunt eligibile:

- taxa pe valoarea adăugată;
- dobânda și alte comisioane aferente creditelor;
- cheltuielile colaterale care intervin într-un contract de leasing;
- achiziția de echipament second-hand;
- amenzi, penalități și cheltuieli de judecată;
- operarea obiectivelor de investiții

Contribuția proprie a solicitantului

Contribuția proprie reprezintă procentul din valoarea cheltuielilor eligibile care va fi suportat de către Beneficiarul proiectului.

Orice cheltuială neeligibilă precum și orice cheltuială suplimentară (conexă) ce va apărea în timpul implementării proiectului va fi suportată de către solicitant/beneficiar.

În cadrul POR, contribuția în natură nu este eligibilă.

Mărimea contribuției proprii a solicitantului, precum și condițiile de eligibilitate ale cheltuielilor vor fi avute în vedere în completarea bugetului proiectului, respectiv Secțiunea 4. „Finanțarea proiectului” din Formularul Cererii de finanțare.

Procentul minim al contribuției proprii a solicitantului se aplică la valoarea cheltuielilor eligibile.

II.3.4. Depunerea cererii de finanțare

Solicitantul trebuie să depună Cererea de finanțare împreună cu toate anexele completate în limba română, în 4 exemplare (1 original și 3 copii). Exemplarele vor fi marcate clar, pe copertă, în partea superioară dreaptă, cu „ORIGINAL”, respectiv „COPIA nr.1”, „COPIA nr.2”, „COPIA nr.3”.

Se recomandă ca, pe lângă cele 4 exemplare, solicitantul să își realizeze un exemplar propriu, complet al dosarului Cererii de finanțare.

Cererea de finanțare (în original și 3 copii), va fi trimisă într-un colet sigilat prin poșta recomandată, curier, sau depuse personal, la sediul Organismului Intermediar al POR⁶⁹ din cadrul Agenției pentru Dezvoltare Regională din regiunea unde se prevede implementarea proiectului.

Partea exterioară a coletului sigilat, corespunzător cererii de finanțare trebuie să poarte, în mod obligatoriu o etichetă cu următoarele informații:

„Cerere de finanțare pentru Programul Operațional Regional 2007-2013”	
Axa prioritară	3 - „Îmbunătățirea infrastructurii sociale”
Domeniu major de intervenție	3.2 - „Reabilitarea/modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale”
Autoritatea de management	Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului
Organism intermediar	<denumirea Organismului intermediar la sediul căruia se depune Cererea de finanțare>
Solicitant	<Denumirea și adresa sediului solicitantului>
Proiectul	<Titlul proiectului>

Cererile de finanțare trimise prin orice alte mijloace (ex: fax sau e-mail) sau trimise la alte adrese vor fi respinse.

La depunere, fiecare Cerere de finanțare va primi un număr de înregistrare ce va fi comunicat solicitantului (persoanei de contact a solicitantului). Cererile de finanțare vor primi un număr unic de înregistrare în Sistemul informatic unic de management - cod SMIS (SMIS, Single Management Information System), care va fi adus la cunoștința solicitantului odată cu rezultatul verificării conformității administrative a Cererii de finanțare. Este obligatoriu să se menționeze numărul de înregistrare / codul SMIS al Cererii de finanțare în orice corespondență purtată între solicitant și Organismul intermediar, referitor la Cererea de finanțare respectivă.

Persoana de contact din partea Organismului intermediar va informa solicitantul cu privire la rezultatul obținut de Cererea de finanțare în urma fiecărei etape din procesul de evaluare și selecție.

În cazul respingerii unei Cereri de finanțare pe motiv de neconformitate administrativă / neeligibilitate / punctaj tehnic și financiar insuficient sau în urma evaluării strategice, solicitantul va fi informat asupra motivelor de respingere și i se vor face recomandări privitor la îmbunătățirea Cererii de finanțare (a proiectului). În cazul respingerii Cererii de finanțare, se recomandă luarea în considerare a motivelor de respingere, corectarea / completarea Cererii de finanțare și redepunerea acesteia. În acest caz, procesul de depunere, evaluare și selecție va fi reluat în totalitate, Cererea de finanțare va primi un nou cod unic de înregistrare etc.

Informații suplimentare pot fi solicitate la datele de contact ale Organismelor intermediare, precum și pe website-ul Programului, la www.inforegio.ro. Întrebările și

⁶⁹ Vezi Anexa 10: "Harta regiunilor de dezvoltare și datele de contact ale Organismelor Intermediare"

răspunsurile care pot fi relevante și pentru alți potențiali solicitanți, vor fi publicate pe pagina web.

În cadrul Agenției pentru dezvoltare regională funcționează un help-desk (birou de informare), unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea Cererii de finanțare.

II.4. Procesul de evaluare și selecție a Cererii de finanțare

Procesul de evaluare și selecție a proiectului se va derula în următoarele etape:

- Verificarea conformității administrative și a eligibilității cererii de finanțare
-
- Evaluarea tehnică și financiară a proiectului (selecția proiectelor)

II.4.1 Verificarea conformității administrative și a eligibilității cererii de finanțare

După depunerea Cererii de finanțare, Organismul Intermediar va verifica, din punct de vedere formal și al respectării criteriilor de eligibilitate, Cererea de finanțare.

Verificarea conformității administrative va urmări, în principal, existența și forma Cererii de finanțare și a anexelor, precum și valabilitatea documentelor.

Verificarea eligibilității va avea în vedere respectarea criteriilor aferente eligibilității solicitantului și a proiectului, respectiv condiții privind tipul solicitantului, încadrarea proiectului în operațiunile finanțabile, dreptul de proprietate asupra imobilului obiect al proiectului, capacitatea financiară și operațională a solicitantului, valoarea proiectului, durata proiectului, respectarea legislației comunitare pe domenii specifice, inclusiv a reglementărilor financiare comunitare.

Conformitatea administrativă se va verifica pe baza criteriilor din grila prezentată în **Anexa 3** la prezentul Ghid, iar eligibilitatea pe baza criteriilor din grila prezentată în **Anexa 4** la prezentul Ghid.

Organismul Intermediar poate solicita, de maxim trei ori, clarificări privind Cererea de finanțare. Solicitantul va trebui să transmită clarificările în condițiile și termenul limită specificate în solicitarea de clarificări. Nerespectarea acestor condiții duce la respingerea Cererii de finanțare.

Numai cererile de finanțare conforme din punct de vedere administrativ (care îndeplinesc toate criteriile din Grila de verificare a conformității administrative) și eligibile (care îndeplinesc toate criteriile din Grila de verificare a eligibilității) sunt admise în următoarea etapă a procesului de evaluare, evaluarea tehnică și financiară.

Notificarea solicitantului asupra rezultatului verificării conformității administrative și a eligibilității Cererii de finanțare se va face în scris, de către Organismul Intermediar în termen de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării Cererii de finanțare la OI/ADR, dacă nu se vor solicita clarificări; în caz contrar, perioada se poate prelungi.

II.4.2 Evaluarea tehnică și financiară a proiectului (selecția proiectului)

Evaluarea tehnică și financiară este realizată de o echipă de evaluatori independenți⁷⁰.

Evaluarea tehnică și financiară va permite aprecierea gradului în care proiectul răspunde obiectivelor POR în domeniul serviciilor sociale, a gradului de pregătire/ maturitate, calitatea și sustenabilitatea proiectului, coerența și claritatea metodologiei propuse, a fezabilității și eficienței financiare etc.

Grila de evaluare tehnică și financiară a proiectului este prezentată în **Anexa 5** la prezentul Ghid.

Experții evaluatori (prin secretariatul asigurat de Organismul Intermediar) pot solicita, de maxim două ori, clarificări privind Cererea de finanțare. Solicitantul va trebui să transmită clarificările în condițiile și termenul limită specificate în solicitarea de clarificări.

⁷⁰ Experții evaluatori vor fi contractați de către Autoritatea de management, în scopul realizării evaluării tehnice și financiare a proiectelor.

Proiectul va fi notat, pentru fiecare subcriteriu, de la 0 la 6 (conform Grilei de evaluare tehnică și financiară). Punctajul obținut pentru fiecare dintre cele 2 criterii reprezintă media aritmetică a punctajelor obținute pentru subcriteriile respective.

Punctajul final al proiectului reprezintă media aritmetică a punctajelor obținute pentru cele 2 criterii.

În urma evaluării conform criteriilor de mai sus și notării, proiectul prezentat prin Cererea de finanțare trebuie să obțină **minim 3,5 puncte** pentru a fi acceptată pentru etapa de verificare a conformității proiectului tehnic .

Un proiect poate obține maxim 6 puncte.

În cazul în care proiectul obține 0 puncte la oricare dintre subcriteriile din grila de evaluare tehnică și financiară , proiectul este respins automat.

Dacă, pe parcursul evaluării tehnice și financiare, evaluatorii constată că există aspecte în prezentarea proiectului care au influență asupra implementării sale (buget necorelat cu activitățile, buget supra sau subestimat, capacitate operațională insuficientă, mecanisme și capacitate de monitorizare insuficiente, incertitudine cu privire la implementarea corespunzătoare și atingerea rezultatelor proiectului, inclusiv în ceea ce privește temele orizontale etc) vor face recomandări fundamentate pentru îmbunătățirea proiectului. Recomandările se fac nu doar în cazul proiectelor care nu întrunesc punctajul minim pentru a trece în etapa de verificare a conformității proiectului tehnic ci pentru toate proiectele evaluate.

În situația în care bugetul proiectului este supra sau subestimat, necorelat cu activitățile, calculat incorect, evaluatorii vor comunica în etapa clarificărilor un buget revizuit.

Solicitantul de finanțare va accepta acest buget și va reface cererea de finanțare în acest sens. Cererea de finanțare revizuită va fi semnată de reprezentantul legal al solicitantului, urmând ca o hotărâre pentru acceptarea și asumarea bugetului refăcut să fie prezentată în etapa pre-contractuală, în cadrul vizitei la fața locului.

Dacă solicitantul nu acceptă bugetul propus evaluatorii vor analiza situația respectivă, vor aprecia gradul de realism al bugetului și riscurile pe care le implică și vor puncta în consecință subcriteriile respective. Dacă proiectul va fi selectat pentru a primi finanțare, în funcție de riscurile identificate va fi atent monitorizat.

ATENȚIE! Prin clarificările furnizate în procesul de evaluare și selecție nu poate fi completată cererea de finanțare cu informații care să modifice conținutul inițial al acesteia.

Notificarea solicitantului asupra rezultatului evaluării tehnice și financiare a proiectelor se va face în scris, de către Organismul Intermediar în aproximativ 35 de zile lucrătoare de la data înregistrării Cererii de finanțare la OI / ADR, dacă nu se vor solicita clarificări; în caz contrar perioada se poate prelungi.

II.4.3 Contestații

Un solicitant de finanțare nerambursabilă care se consideră nedreptățit de rezultatele procesului de evaluare și selecție pentru cererea de finanțare depusă de acesta pentru finanțare, poate formula în scris o contestație care va fi trimisă spre soluționare Autorității de management pentru Programul Operațional Regional.

Contestația se formulează în scris și va cuprinde:

- Datele de identificare a contestatarului,
- Numărul de referință a cererii de finanțare și titlul proiectului
- Obiectul contestației
- Motivele de fapt și de drept,
- Dovezile pe care se întemeiază
- Semnătura contestatarului sau a împuternicitului acestuia, precum și ștampila. Dovada calității de împuternicit a contestatarului se face potrivit legii
- Copia scrisorii OI de înștiințare cu privire la rezultatul etapei de evaluare și selecție care face obiectul contestației.

Contestațiile se trimit prin poștă, cu confirmare de primire sau se depun direct la registratura ministerului, în atenția Directorului General al AM POR. O copie a respectivei contestații va fi transmisă spre informare de către contestatar și organismului intermediar unde a fost depusă cererea de finanțare și unde s-a desfășurat procesul de evaluare.

Contestația se va depune în termen de maxim 30 de zile calendaristice de la data înștiințării de către OI a rezultatului oricărei etape a procesului de evaluare și selecție.

Contestatarul poate să depună probe noi în susținerea cauzei în interiorul primelor 20 de zile din cadrul celor 30 de zile calendaristice în care se face analiza acesteia.

Contestațiile vor fi soluționate de către AM POR în termen de 30 de zile calendaristice de la data înregistrării contestației al minister.

În situația în care, expertul cărui a i s-a repartizat contestația spre soluționare constată că este necesară o investigație mai amănunțită, care va presupune depășirea termenului de 30 de zile calendaristice în care se poate emite o opinie asupra contestației, contestatarul va fi notificat în scris asupra termenului de soluționare cu cel puțin 3 zile înainte de expirarea termenului de soluționare menționat anterior.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia, prin solicitarea în scris de retragere a contestației la AM-POR și spre informare la organismul intermediar. Înregistrarea acestui document se va face tot în registrul de contestații.

Prin retragerea contestației se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

Secțiunea III. Condiții precontractuale

III.1. Depunerea documentației pentru obținerea avizului Inspectoratului de Stat în Construcții⁷¹, privind documentațiile tehnico-economice pentru obiectivele de investiții finanțate din fonduri publice și pentru obținerea acordului ISC pentru intervenții în timp asupra construcțiilor existente⁷²

După primirea notificării cu privire la rezultatul etapei de evaluare tehnică și financiară, solicitanții de finanțare nerambursabilă în cadrul POR 2007-2013, se adresează Inspectoratului de Stat în Construcții în vederea obținerii, după caz a:

- o **avizului tehnic** privind documentațiile tehnico-economice pentru obiectivele de investiții finanțate din fonduri publice
- o **acordului** pentru intervenții în timp asupra construcțiilor existente.

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional va transmite Inspectoratului de Stat în Construcții listele cu proiectele care au finalizat etapa de evaluare tehnică și financiară.

⁷¹ Conform Hotărârii Guvernului nr. 1072 / 2003 privind avizarea de către Inspectoratul de Stat în Construcții a documentațiilor tehnico-economice pentru obiectivele de investiții finanțate din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial nr. 656 din 16 septembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul MDLPL nr. 726/2007, ISC nr. 549/2007 privind aprobarea Metodologiei de emiteră a avizului tehnic de către Inspectoratul de Stat în Construcții - ISC pentru documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice (MO nr. 597/ 29.08.2007)

⁷² Capitol realizat în baza prevederilor Legii 500/ 2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, ale HG nr. 1072/ 2003 privind avizarea de către ISC a documentațiilor tehnico-economice pentru obiectivele de investiții finanțate din fonduri publice cu completările și modificările ulterioare, ale Ordinului nr. 726/ 2007 al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor și nr. 549 al inspectorului general de stat al inspectoratului de Stat în Construcții, privind aprobarea metodologiei de emiteră a avizului tehnic de către Inspectoratul de Stat în Construcții - ISC pentru documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice și în baza prevederilor Ordinului nr. 486/2007 al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor și nr. 500 al inspectorului general de stat al inspectoratului de Stat în Construcții pentru aprobarea Procedurii privind emiteră acordului de către ISC pentru intervenții în timp asupra construcțiilor existente.

Avizul tehnic ISC se eliberează pentru:

- documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții noi, care se finanțează, potrivit legii, din fonduri publice sau din credite externe, contractate sau garantate de stat, ai căror indicatori tehnico-economici se aprobă de Guvern în condițiile prevăzute la art. 42 din Legea nr. 500/ 2002⁷³, cu modificările ulterioare, respectiv, obiective de investiții noi, cu valori mai mari de 20 milioane lei;
- precum și pentru lucrările de intervenții la construcții existente (reparații, modificări, reabilitări, consolidări, restaurări) - finanțate din fonduri publice sau din credite externe, contractate ori garantate de stat, pentru care, potrivit valorii determinate conform devizului general, exclusiv TVA-ul, legislația în vigoare prevede organizarea de licitații deschise.

Avizul tehnic este prealabil și obligatoriu în înțelesul art. 43 din Legea nr. 500/2002, respectiv „*Obiectivele de investiții și celelalte cheltuieli asimilate investițiilor se cuprind în programele de investiții anuale, anexe la buget, numai dacă, în prealabil, documentațiile tehnico-economice, respectiv notele de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor asimilate investițiilor, au fost elaborate și aprobate potrivit dispozițiilor legale*”.

Documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții noi care se finanțează potrivit legii din fonduri publice se aproba de către :

- Guvern, pentru valori mai mari de 20 milioane lei
- Ordonatorii principali de credite, pentru valori cuprinse între 3-20 milioane lei
- Ceilalți ordonatori de credite pentru valori de până la 3 milioane lei, cu avizul prealabil al ordonatorului principal de credite

(conform art. 42 alin 1) din Legea 500/2002 privind finanțele publice cu modificările și completările ulterioare).

Atenție! Finanțarea pentru obiectivele de investiții menționate mai sus nu se va asigura decât în condițiile obținerii avizului tehnic emis de Inspectoratul de Stat în Construcții, în condițiile HG nr.1072/2003 cu modificările ulterioare.

Avizul tehnic se va solicita și în cazul modificării soluției tehnice.

Pentru analizarea și emiterea avizului tehnic, documentațiile tehnico-economice se prezintă în faza studiu de fezabilitate. Fac excepție obiectivele de investiții pentru care documentațiile tehnico-economice au fost elaborate direct în faza proiect tehnic, situație în care se prezintă proiectul tehnic.

În situația în care pe parcursul analizării conținutului documentațiilor tehnico-economice se constată că documentele prezentate nu conțin datele necesare prevăzute de prezenta metodologie, fiind necesare completări ale acestora, Inspectoratul de Stat în Construcții - I.S.C. solicită în scris investitorilor aceste completări, în maximum 5 zile lucrătoare de la data depunerii acestora.

În cazul modificării soluției tehnice, aprobate în condițiile legii, la solicitarea emiterii avizului tehnic de către Inspectoratul de Stat în Construcții - I.S.C., se va prezenta o notă de fundamentare prin care să se justifice modificările soluției tehnice.

Termenul legal pentru emiterea avizului tehnic este de maxim 10 zile lucrătoare de la data înregistrării documentației complete pentru avizare, termen care se prelungește cu perioada de timp necesară pentru completarea documentației.

Atenție! În vederea obținerii avizului tehnic ISC solicitantul trebuie să obțină toate avizele/ acordurile/ studiile de specialitate prevăzute în certificatul de urbanism

⁷³ Publicată în Monitorul Oficial nr. 597 din 13 august 2002.

Avizul tehnic se eliberează de către Inspectoratul de Stat în Construcții - ISC - aparatul central, cu sediul în municipiul București, str. Apolodor nr.17, sector 5.

Acordul ISC se emite pentru intervenții în timp asupra construcțiilor existente.

Procedura se aplică în vederea emiterii acordului de către Inspectoratul de Stat în Construcții - I.S.C. în cazul intervențiilor asupra construcțiilor determinate de acțiuni ale investitorului, respectiv pentru:

- a) lucrări de reconstruire, consolidare, modificare, extindere, schimbare de destinație sau de reparare a construcțiilor de orice fel, precum și a instalațiilor aferente acestora, cu excepția celor prevăzute la art. 11 din Legea nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- b) lucrări de reconstruire, extindere, reparare, consolidare, protejare, restaurare, conservare, precum și orice alte lucrări, indiferent de valoarea lor, care urmează să fie efectuate la construcții reprezentând monumente istorice, inclusiv la cele din zonele lor de protecție;
- c) lucrări de reconstruire, modificare, extindere, reparare, modernizare și reabilitare privind căi de comunicație, inclusiv lucrări de artă, rețele și dotări tehnico-edilitare, lucrări hidrotehnice, amenajări de albie, lucrări de îmbunătățiri funciare;
- d) alte intervenții.

În cazul executării de construcții noi sau în cazul demolării unor construcții, emiterea acordului Inspectoratului de Stat în Construcții - I.S.C. este necesară numai în situația în care acestea sunt amplasate adiacent față de construcții existente sau în imediata lor vecinătate și numai dacă sunt necesare măsuri de intervenție asupra clădirilor existente, respectiv subzidiri, consolidări sau alte lucrări de punere în siguranță.

În vederea emiterii acordului vor fi depuse următoarele documentații:

- a) cererea privind emiterea acordului, care va cuprinde și descrierea succintă a intervenției solicitate - un exemplar;
- b) certificatul de urbanism în fotocopie - un exemplar;
- c) memoriul tehnic cu descrierea detaliată a lucrărilor ce vor fi executate, întocmit de un inginer structurist, verificat de un verficator tehnic atestat și vizat de expertul tehnic atestat care a elaborat expertiza tehnică - două exemplare, dintre care un exemplar vizat spre neschimbare se restituie;
- d) avizul proiectantului inițial al construcției sau expertiza tehnică, în cuprinsul căruia să se facă referire la influența intervenției solicitate asupra stării tehnice a întregii construcții - un exemplar;
- e) planul de situație cu amplasarea obiectivului respectiv - un exemplar;
- f) planșe cuprinzând soluțiile constructive propuse - un exemplar.

În conformitate cu prevederile Ordinului nr. 1299/1620/ 2008 al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor și al inspectorului general de stat al ISC pentru modificarea Procedurii privind emiterea acordului de către Inspectoratul de Stat în Construcții - I.S.C. pentru intervenții în timp asupra construcțiilor existente, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor și al inspectorului general de stat al Inspectoratului de Stat în Construcții nr. 486/500/2007, Inspectoratul de Stat în Construcții - I.S.C., prin inspectoratele teritoriale în construcții, emite la cerere acordul pentru intervenții asupra construcțiilor existente, indiferent de categoria de importanță a acestora.

Acordul Inspectoratului de Stat în Construcții - I.S.C. sau adresa prin care se menționează motivele respingerii cererii de emitere a acordului se eliberează în termen de 10 zile de la data depunerii documentației complete.

III.2. Depunerea și analiza Proiectului tehnic

După finalizarea procesului de evaluare tehnică și financiară, solicitantul va fi notificat de către Organismul Intermediar asupra rezultatelor acestui proces. În cazul cererilor de finanțare acceptate spre finanțare, solicitantul are obligația depunerii proiectelor tehnice la termenul limită indicat de către organismul intermediar, termen ce nu poate depăși o perioadă de 6 luni de la data notificării. **În cazul în care proiectul tehnic nu este depus în acest interval de maxim 6 luni, Cererea de finanțare va fi respinsă.** Proiectul tehnic va fi depus de solicitantul de finanțare la sediul organismului intermediar, la termenul indicat, **într-un singur exemplar original.**

Având în vedere prevederile art.6 din HG nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții și ale Ordinului nr. 863/2008 pentru aprobarea instrucțiunilor de aplicare a unor prevederi din Hotărârea Guvernului nr. 28/2008, intrat în vigoare la data publicării acestuia în Monitorul Oficial, respectiv 11 iulie 2008:

1. Până la intrarea în vigoare a prevederilor Ordinului nr. 863/2008, solicitanții de finanțare în cadrul POR vor depune în etapa de verificare a proiectului tehnic, documentația elaborată conform modelului prezentat în Modelul D 2 „Conținutul-cadru al proiectului tehnic” - partea I, anexat prezentului Ghid. Pentru verificarea proiectului tehnic elaborat până la intrarea în vigoare a Ordinului nr. 863/2008 se va utiliza grila de verificare prezentată în Anexa 13 „Grila de verificare a conformității proiectului tehnic”- partea I anexată prezentului Ghid.
2. După intrarea în vigoare a Ordinului nr.863/2008, se va utiliza conținutul cadru al proiectului tehnic stabilit prin acest ordin și prezentat în Modelul D 2 „Conținutul-cadru al proiectului tehnic” – partea a II-a, anexat prezentului Ghid, cu aplicarea prevederilor art.6 din HG nr. 28/2008. Pentru verificarea proiectului tehnic elaborat până la intrarea în vigoare a Ordinului nr. 863/2008 se va utiliza grila de verificare prezentată în Anexa 13 „Grila de verificare a conformității proiectului tehnic”- partea a II-a, anexată prezentului Ghid.

În procesul de analiză a Proiectului tehnic, se va urmări concordanța acestuia cu Cererea de finanțare, inclusiv cu documentația tehnico-economică, după caz.

După verificarea documentului prezentat, pe baza grilei de verificare a proiectului tehnic corespunzătoare, organismul intermediar poate solicita clarificări solicitantului de finanțare. Clarificările pot viza aspecte de formă (clarificări cu privire la semnături, ștampile, etc.) dar și completarea documentației dacă lipsesc informații sau documente, sau elementele prezentate nu sunt suficiente pentru ca organismul intermediar să declare proiectul tehnic acceptat. **Orice modificare și/sau completare necesar a fi adusă documentației proiectului tehnic trebuie să se efectueze în termenul de șase luni menționat în notificarea organismului intermediar. Cele șase luni nu includ perioadele în care proiectul tehnic se află în proces de verificare la organismul intermediar.**

A. În situația în care diferența dintre valoarea totală a investiției rezultată din proiectul tehnic și valoarea totală a investiției așa cum a fost prezentată aceasta în studiul de fezabilitate (devizul general) și cererea de finanțare este de sub 10%, organismul intermediar va solicita prezentarea aprobării Consiliului Local / Consiliului Județean/ Consiliile Locale ale sectoarelor Municipiului București / Consiliului General al Municipiului București, Ordonatorului de credite, Adunării Generale a Asociațiilor / Consiliului Director, organelor de conducere ale unității/ structurii de cult, după caz, privind asumarea noii valori a proiectului. **Valoarea totală a investiției recalculată conform proiectului tehnic (în marja de majorare de 10% față de studiul de fezabilitate) se supune aceluiași reguli de eligibilitate a cheltuielilor ca și bugetul inițial.**

Solicitantul de finanțare va reface cererea de finanțare și o va depune în etapa precontractuală, la vizita pe teren, în următoarele situații:

- refacerea bugetului cererii de finanțare ca urmare a unei majorări a valorii totale a investiției cu maxim 10% rezultată din proiectul tehnic față de valoarea totală a investiției din studiul de fezabilitate (în acest caz solicitantul de finanțare va prezenta și aprobarea organismului abilitat pentru noua valoare a proiectului);
- dacă durata lucrărilor de execuție prevăzută în graficul de realizare a lucrării din cadrul proiectului tehnic diferă de durata menționată în studiul de fezabilitate și cererea de finanțare și diferența este justificată;

- dacă prin proiectul tehnic sunt descrise și justificate mai multe obiecte de investiție decât în studiul de fezabilitate.

B. În situația în care valoarea totală a investiției așa cum rezultă din proiectul tehnic diferă cu mai mult de 10% de valoarea totală a investiției așa cum a fost prezentată aceasta în studiul de fezabilitate (devizul general) și cererea de finanțare, și/sau nu se mai încadrează în limita maximă stabilită pentru operațiunea respectivă, proiectul tehnic va fi considerat neacceptat. În această situație, **cererea de finanțare va fi respinsă.**

La finalul procesului de analiză a Proiectului de execuție, solicitantul va fi notificat dacă Proiectul de execuție a fost:

- Acceptat fără modificări sau cu modificări (în cazul acceptării cu modificări, solicitantul e notificat să-și revizuiască Cererea de finanțare la punctele afectate de proiectul de execuție, în termenul stabilit de organismul intermediar)
- Respins (exemple de posibile motive: schimbarea soluției tehnice propuse prin documentația tehnico-economică, renunțarea la anumite acțiuni prevăzute prin documentația tehnico-economică, depășirea valorii maxime permise pentru operațiunea respectivă etc.)

Odată cu depunerea proiectului tehnic, solicitantul de finanțare nerambursabilă în cadrul POR va face **dovada depunerii proiectului de autorizare a lucrărilor de construire (P.A.C.);**

Proiectul pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții se elaborează de proiectanți autorizați, persoane fizice sau juridice, în condițiile prevederilor art. 9 din Legea Nr. 50 Republicată*) din 29 iulie 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, și este extras din proiectul de execuție întocmit conform prevederilor legale în vigoare, în concordanță cu cerințele certificatului de urbanism, cu conținutul avizelor și al acordurilor cerute prin acesta. Proiectul pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții se întocmește pentru:

- autorizarea executării lucrărilor de construire - P.A.C.;
- autorizarea executării lucrărilor de desființare - P.A.D.;
- autorizarea executării organizării lucrărilor - P.O.E.

Conținutul-cadru al proiectului pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții cuprinde opisul pieselor scrise și desenate, necesar a fi prezentate spre autorizare.

În situații cu totul excepționale, în funcție de complexitatea investiției supuse autorizării, structurile de specialitate constituite potrivit acestei legi vor putea cere prin certificatul de urbanism și alte elemente tehnice cu rol de precizare suplimentară, care să fie cuprinse în cadrul Proiectului pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții - P.A.C./ P.A.D.

III.3. Verificarea documentelor de eligibilitate la vizita la fața locului înaintea semnării Contractului de finanțare

Înaintea emiterii notificării privind acceptarea finanțării și respectiv semnarea contractului de finanțare, solicitantul va fi notificat în scris asupra datei de efectuare a vizitei la fața locului a reprezentanților OI și AM POR. Solicitantul va fi notificat asupra documentelor pe care trebuie să le prezinte (în original).

Documentele care vor fi solicitate sunt, dar nu se limitează la, următoarele:

- toate documentele legale privind proprietatea asupra imobilului
- **autorizația de construire**
- documentele de eligibilitate **valabile** la data depunerii acestora (în perioada precontractuală), **în original:**

- **Certificat de atestare fiscală** privind îndeplinirea obligațiilor de plată exigibile a impozitelor și taxelor către bugetul general consolidat, eliberat de Direcția Generală a Finanțelor Publice - Administrația Finanțelor Publice;
  - **Certificat fiscal** privind impozitele și taxele locale eliberat de primărie;
  - **Documentele financiar-contabile** (situații financiare ale solicitantului și ale partenerilor, unde este cazul)
  - **Documentele statutare în cazul UAT/ APL și a ADI**
  - **Hotărârea** organelor de conducere, specifice fiecărui tip de solicitant, de aprobare a proiectului, a cheltuielilor legate de proiect și a acordului de parteneriat (unde este cazul).
  - Pentru furnizorii de servicii sociale - **certificatul de acreditare** pentru tipul de serviciu social pe care îl furnizează care se va identifica prin număr, serie și data eliberării, dacă este cazul.
- Aprobarea Guvernului României⁷⁴, dacă proiectul are o valoare mai mare de 20.000.000 lei - numai în cazul obiectivelor de investiții noi.
  - avizul tehnic și acordul Inspectoratului de Stat în Construcții⁷⁵, privind documentațiile tehnico-economice pentru obiectivele de investiții finanțate din fonduri publice.
  - Avizul Consiliului Interministerial de Avizare Lucrări Publice de Interes Național și Locuințe, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile HG nr. 1302 din 24 octombrie 2007 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 573/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Interministerial de Avizare a Lucrărilor Publice de Interes Național și Locuințe. Avizul Consiliului Interministerial de Avizare Lucrări Publice nu este necesar în cazul proiectelor de investiție cofinanțate prin instrumente structurale decât dacă se încadrează în condițiile stipulate prin art.44 alin (2), **respectiv o parte a finanțării proiectului este asigurată printr-un împrumut extern garantat de stat.**
  - Avizul **NATURA 2000**, prin care se dovedește că proiectul nu generează un impact negativ asupra ariilor naturale protejate, a habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, a ariilor naturale protejate (inclusiv asupra ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică), dacă este cazul.

Atenție! În conformitate cu prevederile OUG nr. 164/2008, „orice plan ori proiect care nu are o legătură directă cu sau nu este necesar pentru managementul ariei naturale protejate de interes comunitar, dar care ar putea afecta în mod semnificativ aria, în mod individual ori în combinație cu alte planuri sau proiecte, este supus unei evaluări adecvate a efectelor potențiale asupra ariei naturale protejate de interes comunitar, ținându-se cont de obiectivele de conservare a acesteia, potrivit legislației specifice în domeniu. Procedura de evaluare adecvată se finalizează cu emiterea avizului Natura 2000 sau a deciziei de respingere a proiectului ori planului, după caz.”

În cazul cererilor de finanțare depuse în cadrul Programului Operațional Regional se va solicita prezentarea avizului Natura 2000 în etapa precontractuală, de vizită la fața locului numai în cazul proiectelor propuse a fi implementate în arii naturale protejate de interes comunitar.

Solicitanții de finanțare vor trebui să respecte prevederile legislației în vigoare cu privire la actele de reglementare privind protecția mediului și cu privire la procedura de reglementare specifică acestor acte așa cum sunt acestea reglementate prin Ordonanța de urgență a guvernului nr. 164/2008.

⁷⁴ Conform Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, Art. 42, cu modificările și completările ulterioare

⁷⁵ Conform Hotărârii Guvernului nr. 1072 / 2003 privind avizarea de către Inspectoratul de Stat în Construcții a documentațiilor tehnico -economice pentru obiectivele de investiții finanțate din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial nr. 656 din 16 septembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul MDLPL nr. 726/2007, ISC nr. 549/2007 privind aprobarea Metodologiei de emitere a avizului tehnic de către Inspectoratul de Stat în Construcții - ISC pentru documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice (MO nr. 597/ 29.08.2007)

Executarea lucrărilor de construcții este permisă numai pe baza unei **autorizații de construire sau de desființare**⁷⁶. Autorizația de construire sau de desființare se emite la solicitarea deținătorului titlului de proprietate asupra unui imobil ori a altui act care conferă dreptul de construire sau de desființare.

Autorizația de construire se emite în cel mult 30 de zile de la data înregistrării cererii, pe baza documentație care cuprinde:

- Certificatul de urbanism, în copie;
- Dovada titlului asupra terenului și/sau construcțiilor, care conferă solicitantului dreptul de execuție a lucrărilor de construcție, în copie legalizată;
- Proiectul pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții, inclusiv referatele de verificare și, după caz, referatul de expertiză tehnică - semnate și ștampilate în original (două exemplare);
- Avizele și acordurile legale necesare, stabilite prin certificatul de urbanism;
- Documentul de plată a taxei de emiterie a autorizației de desființare, în copie, inclusiv documentele de plată a taxelor legale pentru avizele și acordurile necesare emiterii acordului unic, conform listei comunicate odată cu certificatul de urbanism, în copie.

Proiectul pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții este extras din proiectul execuție și se elaborează în conformitate cu conținutul-cadru prevăzut în Anexa nr. 1 la Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții republicată, în concordanță cu cerințele certificatului de urbanism, cu conținutul avizelor și al acordurilor cerute prin acesta.

Autorizațiile de construire se emit de președinții consiliilor județene, de primarul general al municipiului București, de primarii municipiilor, sectoarelor municipiului București, ai orașelor și comunelor.

Contractul de finanțare va fi încheiat între Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional prin Agenția de Dezvoltare Regională din regiunea unde se implementează proiectul în calitate de Organism Intermediar pentru Programul Operațional Regional 2007-2013 și solicitant

Secțiunea IV. Drepturile și obligațiile beneficiarului

Această secțiune are scopul de a explica obligațiile unui beneficiar de finanțare nerambursabilă în cadrul POR.

Se recomandă totuși consultarea textului integral al contractului de finanțare, inclusiv anexele acestuia (model orientativ), după cum este prezentat în Anexa 6 la prezentul ghid.

Prin semnarea contractului de finanțare, beneficiarul acceptă termenii și condițiile în care va primi finanțarea nerambursabilă și se angajează să implementeze pe propria răspundere proiectul pentru care primește finanțare cu respectarea legislației naționale și comunitare.

Beneficiarul are obligația de a implementa proiectul pentru care s-a semnat un contract de finanțare din POR în conformitate cu prevederile din Cererea de finanțare aprobată. Dacă beneficiarul nu

⁷⁶ Secțiune elaborată pe baza Legii nr. 50/ 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată și a Ordinului ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 1430/ 2005 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1999.

reușește să pună în aplicare proiectul în condițiile asumate și stipulate în contractul de finanțare, acesta trebuie să își asume eșecul parțial sau total în realizarea obligațiilor. În acest caz, Autoritatea de Management, reprezentată de Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului își rezervă dreptul de a întrerupe plățile. Contribuția din fondurile publice (naționale și comunitare) poate fi redusă și/sau Autoritatea de Management poate cere înapoierea, în totalitate sau parțial, a sumelor deja plătite, dacă beneficiarul nu respectă termenii contractuali.

Amendamente la contractul de finanțare

Beneficiarul poate solicita amendamente la contract pe durata de valabilitate a acestuia, în condițiile prevăzute de contractul de finanțare.

Beneficiarul trebuie să cunoască faptul că dacă pe perioada de valabilitate a contractului intervin modificări de natură să afecteze obiectivul proiectului sau modificări care afectează condițiile de eligibilitate prevăzute pentru cererea deschisă de proiect în cadrul căreia s-a obținut finanțarea nerambursabilă, proiectul poate fi declarat neeligibil pentru finanțare, finanțarea nerambursabilă se va sista, iar sumele acordate până în acel moment se vor recupera în conformitate cu legislația națională și prevederile contractuale!

Beneficiarul poate efectua modificări asupra bugetului dacă acestea nu afectează scopul principal al proiectului și impactul financiar se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul fiecărei linii bugetare în cadrul aceluiași capitol bugetar de cheltuieli eligibile, fără a se modifica valoarea totală eligibilă a proiectului. Beneficiarul transmite Organismului Intermediar bugetul astfel modificat în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data modificării acestuia.

Beneficiarul își asumă integral răspunderea pentru prejudiciile cauzate terților din culpa sa pe parcursul implementării proiectului, în conformitate cu prevederile legislației naționale relevante.

Eligibilitatea cheltuielilor

Baza legală: HG nr. 759/2007⁷⁷ privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale publicată în Monitorul Oficial nr. 517 din 1 august 2007.

Regulamentul General nr. 1083/2006⁷⁸ stabilind prevederile generale privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, art. 55

Ordinul comun al MDLPL nr.1119/30.10.2007 și al MEF nr.2392/13.12.2007 privind aprobarea categoriilor de cheltuieli eligibile pentru domeniul major de intervenție „ Reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale” în cadrul axei prioritare „ Îmbunătățirea infrastructurii sociale” din cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, publicat în Monitorul Oficial nr. 19 din 10.01.2008.

Cheltuielile efectuate de beneficiar sunt considerate eligibile dacă au fost efectuate de către beneficiar după data intrării în vigoare a contractului de finanțare, cu excepția următoarelor categorii de cheltuieli care sunt considerate eligibile de la 1 ianuarie 2007: cheltuieli pentru elaborarea studiului de fezabilitate, a studiilor de teren, cheltuieli cu taxe pentru obținerea de avize, acorduri, autorizații, cheltuieli cu elaborarea proiectului de execuție, cheltuieli cu achiziția terenului (în procentul maxim de 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului).

Asigurarea cofinanțării și a cheltuielilor neeligibile

Baza legală: O.G. nr. 29/ 2007 privind modul de alocare a instrumentelor structurale, a prefinanțării și a co-finanțării alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul

⁷⁷ Publicată în: Monitorul Oficial Nr. 517 din 1 august 2007

⁷⁸ Publicat în Jurnalul Oficial al UE nr. L 210/2006

național de dezvoltare, în bugetul instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (publicată în Monitorul Oficial nr. 86 din 2 februarie 2007), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.249/2007 publicată în Monitorul Oficial nr. 498 din 25 august 2007 și prin Ordonanța nr.19/2008 publicată în Monitorul Oficial nr. 559/24.07.2008.

Ordinul nr. 911/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OG nr.29/2007, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial nr.591 din 28 august 2007.

Beneficiarii vor avea obligația de a include în bugetul instituției:

- *co-finanțarea locală în cadrul proiectului (conform art. 5 alin. 2 din O.G. nr.29/2007);*
- *sume pentru acoperirea cheltuielilor neeligibile în cadrul proiectului;*
- *sume pentru acoperirea contribuției din fondurile structurale (conform art.3 alin.2 din O.G. nr.29/2007, modificată și completată prin O.G. nr.19/16.07.2008) în cadrul proiectului (sume ce vor fi cheltuite în avans de către beneficiari până la rambursarea cheltuielilor de către Autoritatea de Management).*

Fundamentarea bugetului propriu al instituției se va face în funcție de obiectivele pe care le are de realizat, respectiv în funcție de cheltuielile eligibile și cheltuielile neeligibile.

Acordarea pre-finanțării

Baza legală: O.G. nr. 29/ 2007 privind modul de alocare a instrumentelor structurale, a prefinanțării și a co-finanțării alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul național de dezvoltare, în bugetul instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (publicată în Monitorul Oficial nr. 86 din 2 februarie 2007), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.249/2007 publicată în Monitorul Oficial nr. 498 din 25 august 2007 și prin Ordonanța nr.19/2008 publicată în Monitorul Oficial nr. 559/24.07.2008.

Ordinul nr. 911/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OG nr.29/2007, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial nr.591 din 28 august 2007.

Prefinanțarea reprezintă sumele transferate din bugetul de stat sau din instrumente structurale către un beneficiar, dacă acest transfer nu se realizează în cadrul unui proiect care intră sub incidența ajutorului de stat/de minimis, prin plată directă sau prin plată indirectă, de regulă în stadiul inițial de implementare a proiectelor, în baza unui contract de finanțare încheiat între beneficiar și Autoritatea de management/Organismul intermediar responsabil/responsabil, în vederea asigurării derulării corespunzătoare a proiectelor.

Modul de acordare

- *Pre-finanțarea se acordă, conform instrucțiunilor Ministerului Economiei și Finanțelor, numai pentru beneficiarii din sectorul public și organizații non-profit.*
- *Conform Normelor de aplicare a O.G. nr. 29/2007, sumele aferente pre-finanțării vor fi transferate beneficiarului din bugetul Ministerului Finanțelor Publice prin intermediul Direcției Generale Autorizare și Plăți Programe, din cadrul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor.*
- *Pre-finanțarea se acordă în procent de max. 15% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare încheiat între Autoritatea de Management prin Organismul Intermediar responsabil și beneficiar. Pre-finanțarea cu încadrarea în limita procentului mai sus menționat se poate acorda integral sau în tranșe, în funcție de previziunea fluxului de plăți aprobată de Autoritatea de Management.*

Modul de solicitare

Sumele aferente pre-finanțării vor fi transferate de către Direcția Generală Autorizare și Plăți Programe, din cadrul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor (care îndeplinește rolul de Unitate de plată de pe lângă Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional, în înțelesul prevederilor Normelor de aplicare a O.G. 29/2007), pe baza următoarelor documente:

- *contractul de finanțare* încheiat între Autoritatea de Management prin Organismul Intermediar și beneficiar;
- *copie după contractul de achiziție publică* încheiat între beneficiar și un operator economic;
- *cererea de pre-finanțare a beneficiarului*, completată conform modelului din contractul de finanțare .

Sumele aferente pre-finanțării contractelor încheiate în cadrul POR pot fi acordate de la bugetul de stat sau din fonduri FEDR. Acestea vor fi prevăzute în bugetul Ministerului Economiei și Finanțelor.

În vederea obținerii pre-finanțării, beneficiarul are obligația de a transmite Organismului Intermediar, Notificare privind depunerea cererii de pre-finanțare (în formatul standard furnizat de Autoritatea de Management). Notificarea se transmite OI până pe data de 1 a ultimei luni a trimestrului, pentru trimestrul următor.

OI centralizează notificările primite de la beneficiari și transmite Direcției Generale Autorizare și Plăți Programe, până pe data de 8 ale lunii, previziunea fluxului de plăți centralizat de pre-finanțare.

Aceste informații sunt necesare pentru asigurarea la nivelul Unității de plată de pe lângă Autoritatea de Management și la nivelul Autorității de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor, pentru asigurarea disponibilității sumelor necesare acordării prefinanțării.

După încheierea contractului cu prestatorul de servicii/executantul de lucrări/furnizorul de echipamente, Beneficiarul întocmește și depune la OI cererea de pre-finanțare, însoțită de copii după contractele încheiate, de identificarea financiară, respectiv de avizul ANRMAP și avizul UCVAP (dacă este cazul).

Utilizarea pre-finanțării

Suma aferentă pre-finanțării acordată beneficiarilor proiectelor finanțate în cadrul Programului Operațional Regional, în condițiile prevăzute de O.G. nr.29/2007 cu modificările și completările ulterioare și de Normele de aplicare a O.G nr.29/2007, poate fi utilizată după cum urmează:

- pentru plata cheltuielilor eligibile - plata facturilor către furnizori aferente achizițiilor realizate în cadrul proiectului;
- ca excepție, pentru plata cheltuielilor eligibile, respectiv TVA, numai aferent cheltuielilor eligibile efectuate.

Recuperarea pre-finanțării

Conform Normelor de aplicare a O.G. 29/2007, suma acordată unui beneficiar sub forma prefinanțării se recuperează progresiv, pe perioada de execuție a contractului de finanțare, prin aplicarea unui procent din valoarea fiecărei cereri de rambursare întocmite de beneficiari, stabilit de fiecare Autoritate de Management. Astfel, pentru Programul Operațional Regional, sumele reprezentând pre-finanțarea acordată unui Beneficiar sunt recuperate prin deduceri procentuale în procent de 25% din cheltuielile considerate eligibile de Autoritatea de Management și incluse în fiecare cerere de rambursare (excluzând plata TVA).

Recuperarea se efectuează începând cu prima cerere de rambursare, astfel încât suma aferentă prefinanțării să se recupereze integral înainte de ultima cerere de rambursare.

Beneficiarul care primește pre-finanțare în cadrul contractelor cu o perioadă de implementare de până la 2 ani trebuie să transmită cel puțin o cerere de rambursare în termen de 6 luni de la primirea acesteia. Pentru contractele cu o perioadă de implementare mai mare de 2 ani, Beneficiarul trebuie să transmită cel puțin o cerere de rambursare în termen de 1 an de la data efectuării pre-finanțării.

În cazul nerespectării acestei condiții, Beneficiarul are obligația rambursării întregii sume reprezentând pre-finanțarea primită.

Plata prefinanțării se va efectua într-un cont special deschis pentru încasarea acesteia, după cum este menționat în contractul de finanțare.

Rambursarea cheltuielilor

Baza legală: *O.G. nr. 29/ 2007 privind modul de alocare a instrumentelor structurale, a prefinanțării și a co-finanțării alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul Național de dezvoltare, în bugetul instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (publicată în Monitorul Oficial nr. 86 din 2 februarie 2007), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.249/2007 publicată în Monitorul Oficial nr. 498 din 25 august 2007 și prin O.G. NR.19/2008 publicată în Monitorul Oficial nr. 559/24.07.2008.*

Ordinul nr. 911/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OG nr.29/2007, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial nr.591 din 28 august 2007.

Beneficiarul trebuie să depună periodic, la Organismul intermediar relevant, cererile de rambursare însoțită de raportul de progres. În acest sens, beneficiarul trebuie să completeze și să depună la OI Graficul de depunere a cererilor de rambursare.

Pe toată perioada de implementare a proiectului, beneficiarul va transmite previziuni privind fluxurile financiare pentru trimestrul următor în conformitate cu graficul menționat anterior.

Acordarea contravalorii TVA

Baza legală: *O.G. nr. 29/ 2007 privind modul de alocare a instrumentelor structurale, a prefinanțării și a co-finanțării alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul Național de dezvoltare, în bugetul instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (publicată în Monitorul Oficial nr. 86 din 2 februarie 2007), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.249/2007 publicată în Monitorul Oficial nr. 498 din 25 august 2007 și prin O.G. NR.19/2008 publicată în Monitorul Oficial nr. 559/24.07.2008.*

Ordinul nr. 911/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OG nr.29/2007, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial nr.591 din 28 august 2007.

Având în vedere intrarea în vigoare de la 1 ianuarie 2007 a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, pentru beneficiarii din sectorul public al fondurilor comunitare nu se mai aplică scutirea de TVA.

În acest sens, s-a stabilit ca plata TVA aferentă livrărilor de bunuri, prestărilor de servicii și execuției de lucrări, finanțate, integral sau parțial, din contribuția financiară a Uniunii Europene și/sau din co-finanțarea publică națională aferentă, ai căror beneficiari sunt autorități ale administrației publice centrale și locale, unități subordonate, în coordonarea acestora, organisme neguvernamentale, nonprofit, de utilitate publică cu personalitate juridică care funcționează în domeniul dezvoltării regionale, va fi suportată de la bugetul de stat.

Astfel, în cazul în care beneficiarul este instituție publică, contravaloarea TVA-ului se va suporta de la bugetul de stat pentru cheltuielile eligibile plătite din toate sursele de finanțare ale proiectului, respectiv fonduri publice (FEDR și de co-finanțare de la bugetul de stat) și contribuția proprie a beneficiarului, numai în cazul în care acesta este asigurată din bugetul local.

În cazul în care beneficiarul este organizație non-profit, contravaloarea TVA-ului se va suporta de la bugetul de stat numai pentru cheltuielile eligibile plătite din sursele de finanțare din fonduri publice ale proiectului, respectiv fonduri FEDR și de co-finanțare de la bugetul de stat.

TVA-ul aferent contribuției proprii a beneficiarului se poate suporta de la bugetul de stat, numai pentru cheltuielile eligibile plătite din contribuția proprie care se încadrează în definiția contribuției publice naționale, așa cum este prevăzută în O.U.G. nr.63/1999, la art.1, lit. C, respectiv contribuția asigurată de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele locale, bugetele fondurilor speciale, bugetul trezoreriei statului și bugetele altor instituții publice cu caracter autonom. În categoria co-finanțare aferentă nu se includ: contribuția proprie a beneficiarului, în cazul în care

acesta nu este instituție publică, co-finanțarea asigurată din împrumuturi externe sau din alte surse decât cele menționate mai sus și nici costurile suplimentare aferente proiectelor.

Suma reprezentând TVA aferentă contribuției proprii care nu se încadrează în “contribuția publică națională” se suportă de către beneficiar din sursele proprii și nu va fi rambursat de către Autoritatea Contractantă.

Pentru toate tipurile de contracte, solicitarea de plată a TVA-ului va fi însoțită de o declarație pe propria răspundere privind corectitudinea sumelor reprezentând TVA înscrise în facturi, precum și cu privire la respectarea obligațiilor referitoare la TVA, prevăzute de legislația în vigoare.

Autoritatea de Management va pune la dispoziția beneficiarilor „Instrucțiuni privind modul de plată al TVA-ului pentru contractele finanțate în cadrul POR”, ce vor detalia fluxurile de documente și fonduri între beneficiari și Autoritatea de Management. Acestea au însă caracter orientativ, beneficiarii având obligația de a respecta prevederile Codului fiscal și ale legislației în vigoare privind TVA.

Raportarea activităților în cadrul proiectului

Beneficiarul trebuie să transmită odată cu cererea de rambursare și raportul de progres, completat în formatul standard prevăzut la contractul de finanțare, prin care se vor raporta activitățile desfășurate în perioada de raportare, stadiul realizării indicatorilor, rezultatele parțiale/finale obținute la momentul raportării etc.

La fiecare raport de progres, beneficiarul va trebui să descrie modul în care proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, a dezvoltării durabile.

Achiziții publice

Atribuirea contractelor de achiziții necesare implementării proiectului se va realiza în conformitate cu prevederile O.U.G nr. 34/2006⁷⁹ cu completările și modificările ulterioare și se va face cu respectarea următoarelor principii:

- nediscriminarea
- tratamentul egal
- recunoașterea reciprocă
- transparență
- proporționalitatea
- eficiența utilizării fondurilor publice
- asumarea răspunderii

Beneficiarul răspunde de respectarea tuturor prevederilor în vigoare ale legislației în domeniul achizițiilor publice. În cazul în care se constată încălcarea prevederilor legale, cheltuielile aferente plății bunurilor/ serviciilor/ lucrărilor astfel achiziționate vor fi considerate neeligibile și nu vor fi rambursate.

Originalul documentației de achiziție publică se va păstra de către autoritatea contractantă (așa cum este definită de OG nr.34/2006 cu modificările și completările ulterioare). În cazul parteneriatelor, dacă autoritatea contractantă este unul dintre parteneri, liderul de proiect va păstra la dosarul contractului de finanțare o copie a documentației de achiziție marcată cu ștampila „conform cu originalul”.

Atenție! Pentru contractele de lucrări lansate după data de 1 iulie 2008 este obligatorie aplicarea prevederilor **Ordinului comun nr. 915/465/415/2008 pentru aprobarea condițiilor contractuale generale și speciale la încheierea contractelor de lucrări** de către toate autoritățile contractante care implementează proiecte finanțate din fonduri publice (bugetele centrale și locale).

⁷⁹ Ordonanța de Urgență nr. 34 din 19.04.2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare.

În ceea ce privește atribuirea contractelor de lucrări, de furnizare sau de servicii (achizițiile), în vederea implementării proiectului, se vor respecta, după caz instrucțiunile prevăzute în Anexa 14 „Instrucțiuni privind atribuirea contractelor de lucrări, de furnizare și de servicii” (aceste instrucțiuni au la bază și sunt în conformitate cu OUG 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare).

Control și audit

Beneficiarul trebuie să țină o contabilitate analitică a proiectului, să țină registre exacte și periodice, precum și înregistrări contabile separate și transparente ale implementării proiectului. Beneficiarul trebuie să păstreze toate înregistrările/registrele timp de cinci ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Regional 2007-2013⁸⁰

Beneficiarul are obligația de a păstra și de a pune la dispoziția organismelor abilitate, după finalizarea perioadei de implementare a proiectului, inventarul asupra activelor dobândite prin Instrumentele Structurale, pe o perioadă de 5 ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Regional.

Beneficiarul are obligația să acorde dreptul de acces la locurile și spațiile unde se implementează sau a fost implementat proiectul, inclusiv acces la sistemele informatice, precum și la toate documentele și fișierele informatice privind gestiunea tehnică și financiară a proiectului. Documentele trebuie să fie ușor accesibile și arhivate astfel încât să permită verificarea lor. Beneficiarul este obligat să informeze Organismul intermediar/ Autoritatea de Management cu privire la locul arhivării documentelor.

Beneficiarul are obligația să furnizeze orice informații de natură tehnică sau financiară legate de proiect solicitate de către Autoritatea de Management, Organismul Intermediar, Autoritatea de Plată/Certificare, Autoritatea de Audit, Comisia Europeană sau orice alt organism abilitat să verifice sau să realizeze auditul asupra modului de implementare a proiectelor cofinanțate din instrumente structurale. Beneficiarul are obligația de a asigura disponibilitatea și prezența personalului implicat în implementarea proiectului pe întreaga durată a verificărilor.

Beneficiarul trebuie să asigure o pistă de audit care să permită posibilitatea verificării documentelor originale de către reprezentanții Autorității de Management, Organismului Intermediar, Comisiei Europene, ale Biroului European Anti-Fraudă și de către Curtea Europeană a Auditorilor.

În cazul neregulilor constatate ulterior finalizării implementării proiectului, beneficiarul are obligația să restituie debitul constat, precum și accesoriile acestuia respectiv dobânzi, penalități de întârziere și alte penalități, precum și costurile bancare. În cazul nerespectării obligației de restituire a debitului, Autoritatea de Management va sesiza organele competente în vederea declanșării executării. Recuperarea debitului ca urmare a neregulilor constatate, se realizează conform prevederilor OG nr.12/2007⁸¹.

Notă:

Departamentul pentru Lupta Antifraudă - DLAF asigură protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene în România. Departamentul are atribuții de control al fondurilor comunitare, fiind coordonatorul național al luptei antifraudă.

DLAF efectuează controale operative la fața locului, din oficiu ori în urma sesizărilor primite de la autoritățile cu competențe în gestionarea asistenței financiare comunitare, de la alte

⁸⁰ Închiderea oficială a POR este estimată a avea loc în ultimul trimestru al anului 2017.

⁸¹ Ordonanța nr.12 din 31 ianuarie 2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător publicată în Monitorul Oficial nr. 84 din 2 februarie 2007, Art. 6

instituții publice, de la persoane fizice sau juridice, mass-media, OLAF, precum și celelalte State Membre.

Potrivit prevederilor Legii nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, comiterea de infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene se pedepsește cu închisoare de până la 20 ani și interzicerea unor drepturi.

Orice sesizare privind nereguli și/sau posibile fraude în acordarea sau utilizarea fondurilor comunitare poate fi adresată Departamentului pentru Lupta Antifraudă: www.antifrauda.gov.ro, antifraud@gov.ro, tel. 021/3181185, Fax: 021/3121005

Informare și publicitate

Beneficiarul are obligația să asigure o vizibilitate potrivită și o promovare adecvată a obiectivelor, rezultatelor obținute, etc în conformitate cu prevederile contractuale și instrucțiunile cuprinse în Manualul de identitate vizuală a POR⁸². Beneficiarul va descrie în cadrul rapoartelor de progres toate activitățile de informare și publicitate desfășurate, aferente proiectului și vor atașa la raport copii după articolele de presă, fotografiile ale locației proiectului din care să reiasă amplasarea panoului (în timpul executării lucrărilor) și a plăcii comemorative (după finalizarea lucrărilor), fotografiile ale evenimentelor organizate în cadrul proiectului din care să reiasă respectarea cerințelor de informare și publicitate, copii după publicații etc.

Pentru toate echipamentele achiziționate prin proiect, beneficiarul trebuie să aplice la loc vizibil, un autocolant în care să se menționeze elementele prevăzute în manualul de identitate vizuală.

Arhivare

Beneficiarul trebuie să păstreze toată documentația legată de implementarea proiectului inclusiv inventarul asupra bunurilor dobândite prin finanțarea nerambursabilă, timp de 5 ani de la data închiderii oficiale a POR.

---

⁸² Disponibil în format electronic la adresa de Internet: www.inforegio.ro sau în format tipărit la sediile Organismelor Intermediare din cadrul Agențiilor de Dezvoltare Regională.

Secțiunea V. Anexe la Ghidul Solicitantului

Anexa 1. Formularul Cererii de finanțare, cu următoarele modele standard:

Modelul A - Rezumatul proiectului

Modelul B - Declarația de eligibilitate

Modelul C - Declarația de angajament

Modelul D 1 - Cuprinsul cadru al studiului de fezabilitate

Modelul D 2 - Conținutul cadru al Proiectului tehnic

Modelul E - Opis la Formularul Cererii de finanțare

Modelul F - Curriculum Vitae

Modelul G - Acord de parteneriat

Anexa 2. Recomandări privind elaborarea analizei cost beneficiu

Anexa 3. Grila de verificare a conformității administrative

Anexa 4. Grila de verificare a eligibilității

Anexa 5. Grila de evaluare tehnică și financiară a proiectului

Anexa 6. Modelul orientativ al contractului de finanțare inclusiv anexele acestuia

Anexa 7. Cerere de prefinanțare

Anexa 8. Cerere de rambursare

Anexa 9. Raport de progres

Anexa 10. Harta regiunilor de dezvoltare și datele de contact ale Organismelor intermediare

Anexa 11. Referințe legislative

Anexa 12. Aspecte privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu

Anexa 13. Grila de verificare a conformității proiectului tehnic

Anexa 14 Instrucțiuni privind atribuirea contractelor de lucrări, de furnizare și de servicii